

О. І. Гук

2018

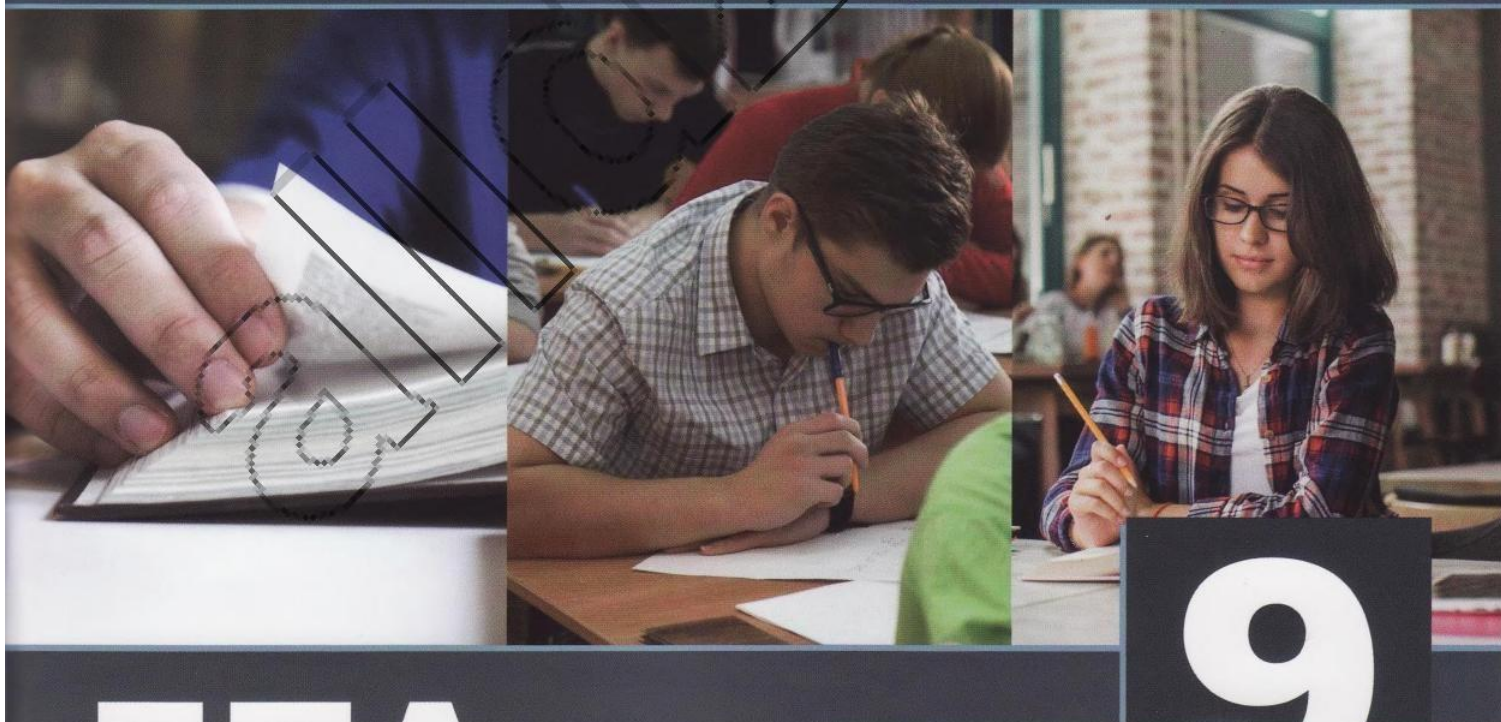
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ
ОСВІТА

ЗБІРНИК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

- 6 контрольних робіт у двох варіантах
- зручний бланк для відповідей

З урахуванням змін у програмі 2017 року

ДПА

Усі ДПА лише на erudyt.net

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ

Пропонований збірник містить завдання для проведення підсумкової атестації з історії України для учнів 9-х класів за курс основної школи. Збірник завдань укладено відповідно до вимог Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та чинної навчальної програми з історії для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ МОН №804 від 07.06.2017).

Завдання можуть бути використані вчителями у 2017/2018 навчальному році для проведення ДПА з історії України, а також учнями для самостійної підготовки до атестаційної роботи.

Контрольна робота — основна форма проведення підсумкової атестації. У збірнику запропоновано 6 контрольних робіт у двох варіантах, кожна з яких складається з 16 тестових завдань з історії України:

- завдання 1–12 — з вибором однієї правильної відповіді;
- завдання 13 — на встановлення відповідності;
- завдання 14 — на встановлення правильної послідовності;
- завдання 15–16 — з вибором кількох правильних відповідей.

Тестові завдання закритої форми складені за їхньою типологією.

Тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді дозволяють оцінити навчальні досягнення на різних рівнях: знання, розуміння і застосування історичного матеріалу.

Тестові завдання на встановлення відповідності належать до категорії логічних пар: учень має зіставити матеріал лівої і правої колонок та утворити правильні логічні пари.

Тестові завдання на встановлення правильної послідовності призначені для перевірки сформованості алгоритмічного мислення, дозволяють виявити рівень засвоєння і запам'ятовування матеріалу.

Тестові завдання з вибором кількох правильних відповідей оцінюють знання, розуміння і застосування учнями історичного матеріалу.

Збірник завдань передбачає перевірку рівня сформованості основних базових і предметних компетентностей учнів:

хронологічної компетентності — здатності орієнтуватися в історичному часі;

просторової компетентності — здатності орієнтуватися в історичному просторі;

інформаційної компетентності — здатності працювати з різними видами джерел інформації, інтерпретувати зміст різноманітних історичних джерел, виявляти і критично аналізувати розбіжності у позиціях авторів джерел;

логічної компетентності — здатності визначати і застосовувати основні поняття для аналізу і пояснення фактів, а також зіставляти різні інтерпретації історичних подій, явищ і процесів.

Завдання містять ілюстрації (фотографії, зображення культурно-історичних пам'яток, репродукції картин та ін.), схеми і карти.

Бажаємо успіхів!

Усі ДПА лише на erudyt.net

Система оцінювання

Види завдань	Характеристика завдання	Оцінювання
Завдання з вибором однієї правильної відповіді	До кожного завдання запропоновано чотири варіанти відповіді, з яких лише один варіант — правильний. Завдання вважають виконаним, якщо учень вибрав і позначив тільки одну правильну відповідь	За кожну правильну відповідь учень може отримати 1 бал
Завдання на встановлення відповідності	До кожного завдання запропоновано інформацію. Для того щоб виконати завдання, необхідно встановити логічні пари. Завдання вважають виконаним, якщо учень визначив логічні пари і позначив правильні відповіді	За правильне встановлення чотирьох логічних пар учень може отримати 4 бали . За правильне встановлення будь-якої однієї логічної пари учень може отримати 1 бал , двох логічних пар — 2 бали , трьох логічних пар — 3 бали
Завдання на встановлення правильної послідовності	До кожного завдання запропоновано перелік подій, які потрібно розташувати в правильній послідовності. Завдання вважають виконаним, якщо учень правильно встановив послідовність і позначив правильні відповіді	За встановлення всіх подій у правильній послідовності учень може отримати 2 бали . Учень може отримати 1 бал за правильно вказану першу і останню події, першу і другу події, другу і третю події або третю і четверту події
Завдання з вибором кількох правильних відповідей	До кожного завдання запропоновано сім варіантів відповіді, серед яких лише три варіанти правильні. Завдання вважають виконаним, якщо учень вибрав і позначив три правильні відповіді	За три правильні відповіді учень може отримати 3 бали , за кожну правильну відповідь — 1 бал

Загальна сума балів за виконання тестових завдань з історії України становить **24**.

Для оцінювання атестаційної роботи набрану учнем суму балів треба поділити на **2**.

Час виконання атестаційної роботи орієнтовно становить **45 хвилин**.

Тестові завдання у збірнику відповідають орієнтовним вимогам до змісту атестаційних завдань, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Усі ДПА лише на erudyt.net

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ УЧНЯ

Заповніть бланк відповідей ручкою із синьою пастою. Вкажіть прізвище, ім'я, по батькові, номер і варіант контрольної роботи.

Контрольна робота складається з **16 тестових завдань**. Перед виконанням кожного завдання уважно його прочитайте. Правильні відповіді на завдання позначте знаком **X** у таблицях за зразком виконання.

Під час виконання тестових завдань **1–12** позначте знаком **X** тільки одну правильну відповідь.

Зразок виконання

	А	Б	В	Г
1		X		
2			X	
3	X			
4			X	

	А	Б	В	Г
5	X			
6		X		
7		X		
8				X

	А	Б	В	Г
9		X		
10	X			
11			X	
12				X

Під час виконання тестового завдання **13** визначте логічні пари і позначте знаком **X** правильні відповіді.

Зразок виконання

	А	Б	В	Г
1	X			
2				X
3			X	
4				
5		X		

Під час виконання тестового завдання **14** розташуйте події в хронологічній послідовності і позначте знаком **X** правильні відповіді.

Зразок виконання

	А	Б	В	Г
1		X		
2			X	
3	X			
4			X	

Під час виконання завдань **15–16** позначте знаком **X** тільки три правильні відповіді.

Зразок виконання

	1	2	3	4	5	6	7
15		X		X			X
16	X			X		X	

Пам'ятайте! У чистовому варіанті атестаційної роботи *виправлення вважають помилкою* і не зараховують як правильну відповідь.

Усі ДПА лише на erudyt.net

Робота
з державної підсумкової атестації
з історії України за курс основної школи
учня (учениці) 9 _____ класу

(прізвище, ім'я, по батькові)

Штамп ЗНЗ

КР № _____ Варіант _____

Увага! Будь-які виправлення у бланку відповідей недопустимі.

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ 1–12 (одна правильна відповідь — 1 бал)

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

	А	Б	В	Г
5				
6				
7				
8				

	А	Б	В	Г
9				
10				
11				
12				

ВІДПОВІДЬ НА ЗАВДАННЯ 13
(встановлення відповідності — 4 бали)

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				
5				

ВІДПОВІДЬ НА ЗАВДАННЯ 14
(встановлення послідовності — 2 бали)

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ 15–16 (три правильні відповіді — 3 бали)

	1	2	3	4	5	6	7
15							
16							

Сума балів _____

Оцінка _____

Голова комісії _____ Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище, ініціали) (підпис) (прізвище, ініціали)

Учитель _____
(підпис) (прізвище, ініціали) (підпис) (прізвище, ініціали)

Усі ДПА лише на erudyt.net

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. На території сучасної України найдавніші люди з'явилися у період палеоліту та користувалися:

- А вогнем, списами, крем'яними сокирами, мідними ножами
- Б вогнем, кам'яними рубилами, крем'яними ножами
- В списами, крем'яними сокирами, гарпунами, рубилами, луками
- Г вогнем, кам'яними рубилами, мідними ножами, гарпунами, луками

2. Яка з ілюстрацій пов'язана з періодом правління Ярослава Мудрого?

А

Б

В

Г

3. Коли розпочалася доба політичної роздробленості Київської держави?

- А у 1097 р., після осліплення Василька Ростиславича
- Б у 1125 р., після смерті Володимира Мономаха
- В у 1132 р., після смерті Мстислава Володимировича
- Г у 1205 р., після смерті Романа Мстиславича

4. В якому уривку з історичних джерел йдеться про литовського князя Ольгерда?

- А «...захопили Кафу і більшість інших прибережних міст Кримського півострова та встановили протекторат над цією землею»
- Б «Гедимінів син, великий князь... прилучив до своєї держави Подільську землю та вигнав звідти татар...»
- В «...узяв за дружину в них королівну Ядвігу, і став би в них королем у Кракові й на всій Лядській землі»
- Г «...Була битва велика між Литвою та Москвою... У той же рік московський цар побрав війною усю Чернігово-Сіверську землю...»

5. У якому твердженні йдеться про особливість польського панування на українських землях у XVI–XVII ст.?

- А надання руській мові статусу офіційної
- Б відновлення давньоруської системи управління
- В збереження судочинства на основі норм «Руської Правди»
- Г насадження католицизму шляхом витіснення православ'я

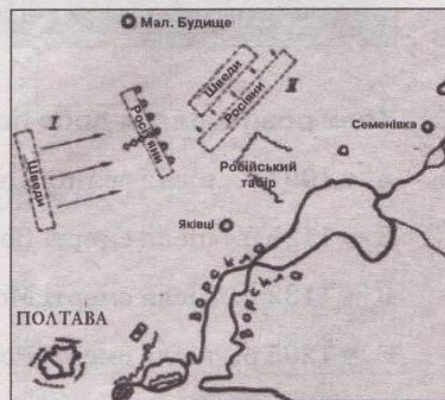
6. Про який спосіб ведення бою козаками йдеться в уривку з твору французького інженера Гійома-Левассера де Боппана?

«Козаки найбільше виявляють спритності й доблесті, б'ючись, ... бо вони дуже влучно стріляють із рушниць, які є їхньою звичною зброєю».

- А у відкритому степу кінними загонами
- Б в обложених містах під захистом фортечних мурів
- В у таборі під прикриттям возів
- Г у взаємодії з польськими гусарськими загонами

7. Визначте відображену на картосхемі подію.

- А козацьке повстання під проводом Тараса Федоровича
- Б Національно-визвольна війна під проводом гетьмана Богдана Хмельницького
- В антиколоніальне повстання гетьмана Івана Мазепи
- Г національно-визвольний рух під назвою Коліївщина

Усі ДПА лише на erudyt.net

8. Хто автор зображених скульптур?

- А Бартоломео Растреллі
- Б Йов Кондзелевич

- В Йоган Пінзель
- Г Іван Григорович-Барський

9. Унаслідок освітніх реформ Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії було:

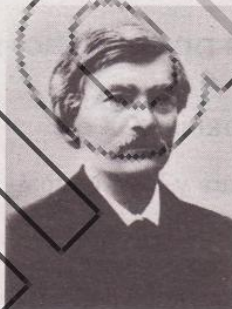
- А ліквідовано мережу греко-католицьких семінарій
- Б закрито Львівський університет і «Руський інститут»
- В підпорядковано всі приватні гімназії римо-католицькій церкві
- Г запроваджено систему початкових шкіл із навчанням рідною мовою

10. Укажіть, кому із зображених історичних діячів належать наведені факти біографії.

«Один із активних учасників Братства тарасівців, укладач і видавець «Словаря української мови» у 4-х томах, редактор низки українських періодичних видань».

А

Б

В

Г

11. Що було характерним для соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у другій половині XIX ст.?

- А прискорений промисловий розвиток
- Б відсутність великих поміщицьких земельних маєтків
- В розвиток потужного цукровобурякового виробництва
- Г виникнення кредитних і кооперативних установ

Усі ДПА лише на erudyt.net

12. Яка вимога була актуальною для представників селянства напередодні революції 1905–1907 рр.?

- А скасування положень Емського указу
- Б можливість участі у формуванні державної політики
- В скасування викупних платежів
- Г встановлення 8-годинного робочого дня

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Іван Могильницький	1	етнограф, історик, поет, один з ініціаторів створення національно-патріотичного гуртка галицької молоді інтелігенції «Руська трійця»
Б Яків Головацький		
В Михайло Максимович	2	учений-енциклопедист, історик, перший ректор Київського університету, автор кількох збірок українських пісень
Г Іван Котляревський	3	поет і драматург, автор поеми «Енеїда» — першого в українській літературі твору, написаного народною мовою
	4	освітній і церковний діяч, ініціатор заснування Товариства греко-католицьких священників у Перемишлі, автор першої в Галичині граматики української мови
	5	поет і громадсько-політичний діяч, учасник Новгород-Сіверського патріотичного гуртка, автор «Оди на рабство»

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій історії України XIX ст.

- А перше видання «Кобзаря» Тараса Шевченка у Петербурзі
- Б остаточне скасування панщини в Галичині і Буковині
- В повстання Чернігівського полку проти царського режиму
- Г реорганізація Літературного товариства ім. Тараса Шевченка в наукове

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про київського князя Володимира Великого.

- 1 «І поставив він кумира на пагорбі... Перуна дерев'яного — а голова його була срібна, а вус — золотий...»

Усі ДПА лише на erudyt.net

- 2 «Коли ж почули древляни, що він знову йде, і сказали: “Якщо внадиться вовк до овець, то виносить по одній все стадо, якщо не уб’ють його. Так і сей: якщо не вб’ємо його, він усіх нас погубить”»
- 3 «Коли ж охрестили в Корсуні, то передали йому віру християнську, кажучи так: “Вірую во Єдиного Бога, Отця Вседержителя, Творця неба і землі...”»
- 4 «І сказав він: “Се недобре є (що) мало городів довкола Києва”. І став він городи зводити по Десні і по Остру, і по Трубежу, і по Сулі, і по Стугні»
- 5 «...Рушив... (він) на Дунай на болгар, і в битві переміг... (він) болгар. І взяв він вісімдесят міст по Дунаю, і сів, князюючи, тут, у Переяславці...»
- 6 «А було ж печенігів без числа. Зійшлися вони на місці, де ото ними Свята Софія стоїть. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір...»
- 7 «...і зібралися в городі, щоб уладнати мир. І говорили вони один одному: “Пощо ми губимо Руськую землю, самі проти себе зваду маючи?...Кожен хай держить отчину свою...”»

16. Які зміни відбулися в соціально-економічному житті українців після утвердження Гетьманщини (друга половина XVII ст.)?

- 1 формування козацько-селянської власності на землю
- 2 здобуття особистої свободи абсолютною більшістю селян і міщан
- 3 домінування у суспільному житті польських магнатів, шляхти і католицького духовництва
- 4 зростання провідної ролі козацького стану
- 5 поширення кріпацтва на обох берегах Дніпра
- 6 показання переважної більшості представників шляхетського стану
- 7 розвиток фільварково-панщинної системи господарювання

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

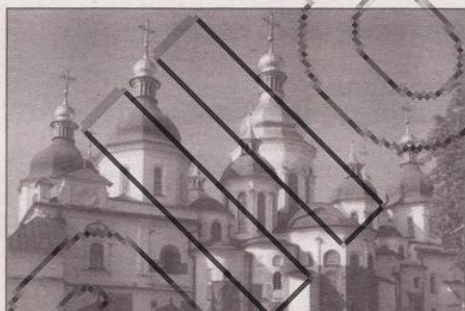
1. Людиною сучасного типу за зовнішнім виглядом і розумовими здібностями вважають:

- А австралопітека
- Б неандертальця
- В кроманьйонця
- Г архантропа

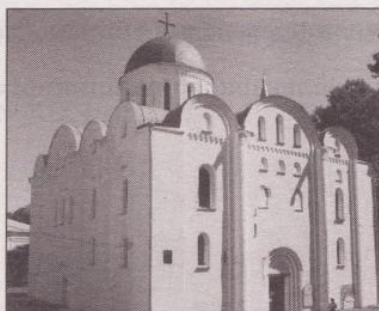
2. У якому уривку з історичних джерел йдеться про Великого Київського князя Святослава Хороброго?

- А *«Не люблю мені є в Києві жити. Хочу жити в Переяславці на Дунаї, бо то є середина землі моєї...»*
- Б *«...зібрав він старшин і панів 300 дітей учити грамоті»*
- В *«...почав схилитися до запровадження на Русі християнства, служителі якого були вірними слугами государів і провідниками їхньої політики...»*
- Г *«І послали вони до нього (мужів своїх), кажучи: "Чого ти йдеш знову? Ти забрав еси всю данину"... древляни, вийшовши насупроти з города Ускоростеня, вбили... бо їх було мало»*

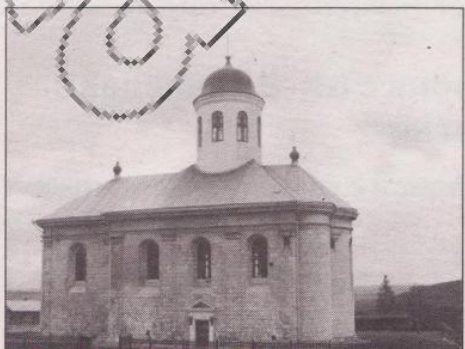
3. Яка з зображених пам'яток архітектури була зведена у 1037 р. на честь перемоги Ярослава Мудрого над печенігами?

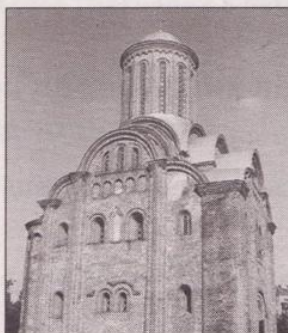
А

Б

В

Г

4. У якому з наведених фактів ідеться про Галицько-Волинську державу?

- А запровадження перших писаних законів
- Б укладання унії між католицькою і православною церквами
- В боротьба князя з боярською опозицією
- Г утворення військово-політичного союзу з Візантією

5. Що спільного у біографіях таких видатних людей, як Йов Борецький, Дем'ян Наливайко, Петро Конашевич-Сагайдачний, Мелетій Смотрицький?

- А були вихованцями Острозької академії
- Б були представниками полемічної літератури
- В були прибічниками уніатської церкви
- Г були учасниками козацьких повстань 1590-х років

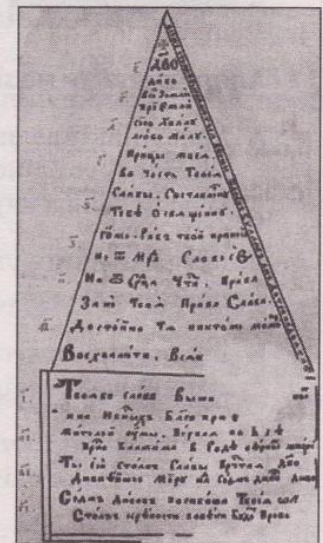
6. Який період історії України зображено на карті?

- А походи руських князів на Візантію
- Б походи литовських князів проти монголів
- В походи запорозьких козаків на турецькі володіння
- Г чигиринські походи турецької армії

7. Хто автор зображеного на ілюстрації курйозного вірша?

- А Іван Величковський
- Б Феофан Прокопович
- В Григорій Сковорода
- Г Самійло Величко

8. Яка причина спонукала українців до колонізації малозаселених земель Південної України наприкінці XVIII — у першій половині XIX ст.?

- А можливість вільного використання української мови
- Б існування податкових і соціальних пільг, наявність вільних земель
- В продовження козацької боротьби проти татарської загрози
- Г прагнення до виживання через масовий голод на Правобережжі і Лівобережжі

9. Як селяни українці Правобережжя відреагували на польське повстання 1830–1831 рр.?

- А вступили до польських військових формувань
- Б залишилися лояльними до російського уряду
- В морально підтримали поляків, не наважуючись на радикальні дії
- Г створили збройні загони для боротьби за незалежність України

10. Укажіть, кому із зображених історичних діячів належать наведені факти біографії.

«Чинovníк канцелярії Київського військового губернатора, Подільського і Волинського генерал-губернатора, який став одним із засновників Кирило-Мефодіївського братства».

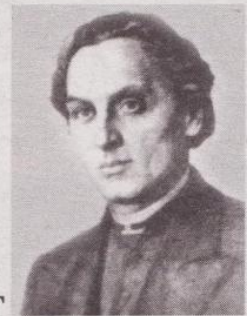
А

Б

В

Г

11. Хлопоманами називали:

- А прибічників великодержавного російського шовінізму в Галичині, які заперечували окремішність українського народу і пропагували національно-культурну єдність українців із російським народом
- Б представників української інтелігенції Правобережжя, які прагнули до зближення з простим людом, маючи на меті служіння цьому народу
- В культурно-політичних діячів Закарпаття, які прагнули до пробудження в українців національної свідомості шляхом упровадження рідної мови в освіту, пресу, літературу
- Г політичних діячів Наддніпрянської України, які виступали за популяризацію націоналістичного світогляду та пропаганду ідей незалежності України

Усі ДПА лише на erudyt.net

12. У якому твердженні йдеться про особливість розвитку української літератури в другій половині XIX ст. — на початку XX ст.?

- А домінування барокової та класичної літератури
- Б політизація літературної діяльності
- В поява великої кількості літературних гуртків та об'єднань
- Г одноманітність художніх напрямів

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Григорій Квітка-Основ'яненко	1 духовний просвітитель, який виголосив першу проповідь українською мовою, один із засновників «Руської трійці»
Б Олександр Духнович	2 учений, громадський діяч, автор проєктів реформування державного устрою і господарства, ініціатор заснування Харківського університету та створення Філотехнічного товариства
В Василь Каразін	3 греко-католицький священник, історик, мовознавець, видав «Граматику слов'яно-руську» — першу в Австрійській імперії українську граматику, написану народною мовою
Г Микола Костомаров	4 історик, поет-романтик, навчався у Харківському університеті, читав лекції з історії в Київському університеті, один із засновників Кирило-Мефодіївського братства
	5 прозаїк і драматург, засновник жанру соціально-побутової комедії в класичній українській літературі

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького.

- А похід козацького корпусу під проводом Антона Ждановича на західноукраїнські землі
- Б укладання козацьким посольством «Березневих статей» із московським урядом
- В проголошення Богданом Хмельницьким на переговорах у Переяславі ідеї побудови самостійної Української козацької держави
- Г похід козацьких військ у Молдавію, який закінчився поразкою під Сучавою і смертю Тимоша Хмельницького

**Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей
(три правильні відповіді)**

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про гетьмана Івана Мазепу.

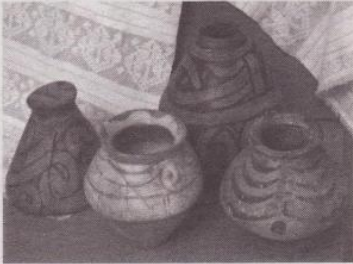
- 1 «...гетьмана з усією родиною ув'язнено і після тортур заслано на Сибір, де в страшних злиднях довгі роки прожив цей перший політичний засланець з України»
- 2 «Кат здер з нього смугу шкіри... проте обличчя гайдамаки не здригнулося... і тоді сказав: "От, казали, що буде боляче, насправді — ні крихти не болить!"»
- 3 «При його дворі — лікарі-німці, з якими (він) розмовляв їхньою мовою, а з італійськими майстрами... говорив італійською мовою. Я розмовляв з господарем України польською та латинською мовами, ... сам бачив у нього газети французькі й голландські...»
- 4 «...звелів заарештувати Палія й вислав його до Батурина, а потім до Москви. Звідти Палія заслано до Сибіру»
- 5 «Наступ московської піхоти, а ще гірше — сильний артилерійський вогонь викликав замішання серед шведів... Близько 11 години дня битва закінчилась повною поразкою шведів»
- 6 «Наміром моїх предків, а також моїм завжди було, щоб до Харківського колегіуму приймали не лише дітей духовного стану... Тому харківська школа і називається колегіумом, а не семінарією»
- 7 «Канцелярист Іван Романович подав чолобитну від усього війська малоросійського... до рук його імператорської величності...»

16. До яких наслідків для українських земель призвело укладання Люблінської унії?

- 1 втрата Україною державності
- 2 остаточне закріпачення українського селянства
- 3 поширення литовської адміністрації на Подільське і Руське воєводства
- 4 послаблення позицій католицької церкви
- 5 позбавлення українців можливості здобуття якісної освіти
- 6 зміцнення позицій української шляхти
- 7 початок діяльності православних братств

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. На якій з ілюстрацій зображено пам'ятку трипільської культури?

A

B

V

G

2. До якого періоду належать описані візантійським істориком події?

«Тепер слов'яни бушують повсюдно... Вони спустошили та спалили міста й фортеці, узяли полонених і стали панами на землі... Зіслов'янилась вся наша земля і стала варварською».

A III–IV ст.

B V–VII ст.

V VIII–IX ст.

G X–XI ст.

3. Який матеріал для письма часів Русі-України був достатньо дешевим і використовувався для написання давньоруських грамот?

A пергамент

B глиняні дощечки

V береста

G папір

4. У якому твердженні йдеться про особливість політики князя Данила Галицького?

A залучення загонів польських і угорських феодалів для боротьби з боярською опозицією

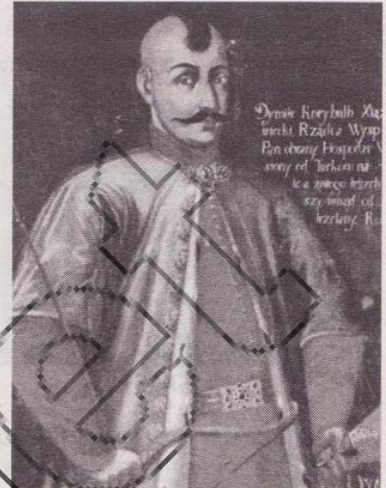
B прийняття католицизму з метою протистояння візантійському впливу

V проведення переговорів з європейськими державами з метою створення антимонгольської коаліції

G припинення агресії Тевтонського ордену на схід Європи після битви під Грюнвальдом

5. Яке письмове свідчення стосується постаті військового діяча, зображеного на портреті?

- А «За легендою, султан Сулейман I, вражений його винятковою мужністю, запропонував свою милість, якщо той зречеться християнської віри й перейде в мусульманство»
- Б «...звелів влаштувати дім для друкованих книг, а до того ж і дім для навчання дітей у своєму родовому славному місті Острозі...»
- В «Був молодий і гарний був на вроду, / І жив, і вмер, як личить козаку. / За те, що він боровся за свободу, / Його спалили в мідному бичу»
- Г «Король розпорядився заарештувати козацького ватажка, доставити у Львів, де після нелюдських катувань його було страчено навесні 1578 р.»

6. Якою була процедура обрання гетьмана на землях Лівобережної України в другій половині XVII ст.?

- А результати виборів повідомляли всім козакам, перед якими гетьман складав присягу і отримував від старійшин клейноди
- Б результати виборів повідомляли турецькому султанові, який вислав гетьману клейноди, а йому у відповідь надходив універсал із гетьманською присягою дружби і вірності
- В результати виборів повідомляли польському королю, московському царю і турецькому султану, які або погоджували кандидатуру гетьмана, який підписував із ними мирні договори, або призначали перевибори
- Г результати виборів повідомляли московському царю, якому гетьман складав присягу і підписував із ним договір та отримував клейноди

7. Який захід було здійснено Петром I для унеможливлення підтримки українським населенням повстання Івана Мазепи?

- А запроваджено обов'язкову панщину для українських селян
- Б проголошено церковне прокляття гетьману Івану Мазепі
- В звинувачено Івана Мазепу в намірі продати українське населення в рабство шведському королю
- Г замінено всіх представників козацької старшини вихідцями з Московщини

8. Укажіть портрет історичного діяча, про якого йдеться в уривку з історичного джерела.
«Філософ, який пошановував свободу, ... був переконаний, що людина щаслива тільки тоді, коли вільна і може займатися тією справою, до якої в неї хист, навчав: "Збери всередині себе всі думки і в собі самому шукай справжніх благ"».

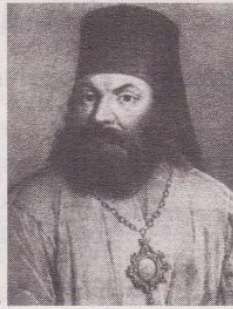
Усі ДПА лише на erudyt.net

А

Б

В

Г

9. У якому твердженні йдеться про особливість адміністративно-територіального поділу українських земель у складі Російської імперії?

- А поділ території без урахування географії розселення українського народу
- Б поділ території з урахуванням традицій козацького полково-сотенного устрою
- В поділ території на 22 області
- Г виборність посади генерал-губернатора

10. На карті жирною лінією позначено регіон поширення:

- А селянського руху під проводом Лук'яна Кобилиці
- Б селянських виступів під проводом Устима Кармалюка
- В опришківського руху під проводом Мирона Штолюка
- Г гайдамацького повстання під проводом Верлана

11. У якому твердженні йдеться про особливість суспільно-політичного життя Галичини в другій половині XIX ст.?

- А заборона книговидання українською мовою і ввезення україномовної літератури
- Б створення першої української політичної партії
- В запровадження загального прямого і таємного виборчого права
- Г заснування першої громади

12. Більшість українських партій, що на початку XX ст. діяли на Наддніпрянщині, підтримували:

- А міжнародний проект входження українських земель до загальноєвропейської конфедерації народів
- Б вимогу національно-територіальної автономії українців у федеративній демократичній Російській державі
- В ідею автономії об'єднаної України у складі Австро-Угорщини
- Г ідею політичної самостійності України

Усі ДПА лише на erudyt.net

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Петро Дорошенко	1 гетьман Правобережної України, робив спробу за підтримки Польщі поширити свою владу на Лівобережжі, відновлював шляхетські порядки в Україні, не здобув підтримки населення і зазнав поразки
Б Іван Сірко	2 гетьман, який об'єднав Україну на деякий час, не зміг завоювати прихильність більшості козацтва через укладення союзу з Османською імперією
В Іван Виговський	3 кошовий отаман Запорозької Січі, провів понад 60 битв проти турків і татар, не зазнавши жодної поразки
Г Павло Тетеря	4 кальницький полковник, виступав як проти політики московської експансії в Україні, так і проти союзу з Польщею чи Османською імперією, очолював повстання проти гетьмана Івана Виговського, був страчений поляками
	5 генеральний писар за часів Богдана Хмельницького, гетьман Війська Запорозького, проводив пропольську політику, розбив московську армію під Конотопом, не здобув підтримки серед більшості козаків, зрікся булави

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій історії Русі-України (X — перша половина XI ст.).

- А призначення Іларіона першим митрополитом-русичем
- Б проведення реформ княгинею Ольгою
- В запровадження християнства як державної релігії
- Г похід Святослава проти Хозарського каганату

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про гетьмана Богдана Хмельницького.

- 1 «Прийшов до влади за допомогою Москви і у своїй діяльності спирався на її підтримку, робив на її користь значні поступки, звужуючи таким чином автономію Гетьманщини»
- 2 «Уся перша війна почалася через Чаплинського, який, незважаючи на те, що я мав привілей короля, відібрав у мене хутір та ще й мені погрожував смертю, і увесь цей вогонь спалахнув через нього...»

- 3 *«Цвіт московської кінноти... загинув за один день, і вже ніколи після того цар московський не був у змозі вивести в поле такого блискучого війська»*
- 4 *«Коли турки, татари поринули в сон... увійшов до ворожого табору. Тривога охопила табір, всі кричали, бігали і хаотично відстрілювались... Операція... звела нанівець всі плани Османа II. За одну ніч турки втратили 40 тисяч воїнів»*
- 5 *«За кордон на війну не піду, на турків і татар шаблі не підніму... А ставши над Віслою, скажу дальшим ляхам: сидіть, мовчіть, ляхи! Не залишиться нога жодного князя і шляхетки тут, на Україні...»*
- 6 *«...підступно і таємно прокравшись з... козаками з моря до Дніпра, намілився нападати на фортецю, яку його милість король Владислав звелів на кошти Речі Посполитої збудувати на першому дніпровському порозі...»*
- 7 *«Увесь народ... вся чернь вітала його. Академія вітала його промовами та вигуками як спасителя народу від рабства польського, як Мойсея...»*

16. Які з тверджень характеризують панування кочовиків на землях Північного Причорномор'я (IX ст. до н. е. — III ст.)?

- 1 проживання на українських землях у ранній залізний вік
- 2 будівництво укріплених міст
- 3 утвердження матриархату як основи суспільного життя
- 4 поширення християнства серед знаті
- 5 розвиток перегінного скотарства
- 6 дотримання звіриного стилю у мистецтві
- 7 вшанування культу богині-матері

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. Ознакою якого періоду історії України є зображене на ілюстрації протомісто?

- А трипільської культури
- Б скотарських степових культур
- В грецьких міст-держав Північного Причорномор'я
- Г антського союзу племен

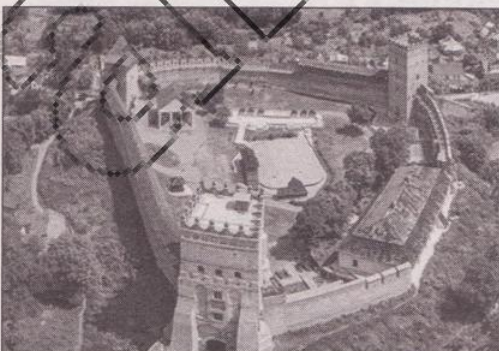
2. У 882 р. Київ був проголошений «матір'ю міст руських», тобто став:

- А містом, яке було прикладом містобудування для інших міст Русі
- Б містом, мешканці якого мали виняткове право на заснування інших міст на Русі
- В столицею новоствореної держави Рюриковичів — Русі-України
- Г центром збору податків з усіх земель Русі-України

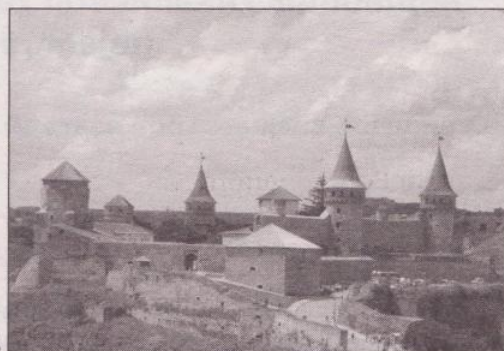
3. У якому твердженні йдеться про політику великого київського князя Володимира Мономаха?

- А активна зовнішньополітична діяльність із метою створення коаліції європейських держав для боротьби із Золотою Ордою
- Б активна організаційна діяльність серед удільних князів для проведення спільних походів проти половців, що становили загрозу південним кордонам Русі
- В активна місіонерська діяльність, спрямована на впровадження і поширення на Русі християнської віри
- Г активна військова діяльність, спричинена боротьбою з Візантією за Придунайські землі

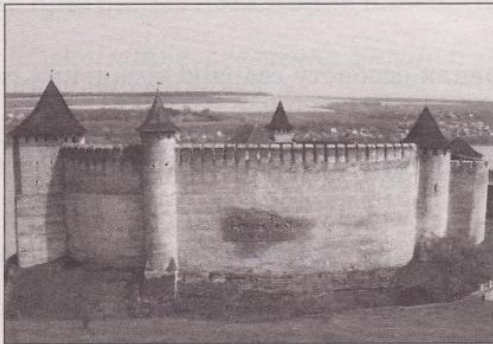
4. На якій з ілюстрацій зображено Кам'янець-Подільську фортецю?

А

Б

В

Г

5. Чому Запорозьку Січ називали республікою?

- А уся повнота влади належала козацькому уряду, представників якого обирали січовики
- Б уся повнота влади належала кошовому отаману, якого обирали січовики
- В уся повнота влади належала січовій раді, яка зберігала право кожного січового козака на участь в її зборах
- Г уся повнота влади належала козацьким старійщинам, які представляли інтереси запорожців

6. Укажіть портрет історичного діяча, про якого йдеться в уривку з історичного джерела.

«Брав участь у всіх битвах Національно-визвольної війни середини XVII ст., особливо прославився у битві під Берестечком, вирізнявся тактичною грамотністю, особистою хоробрістю, незламною волею, за характеристикою сучасників — «мав удачу лиса...»».

А

Б

В

Г

7. Яким виявився військово-політичний наслідок укладання Гадяцької угоди?

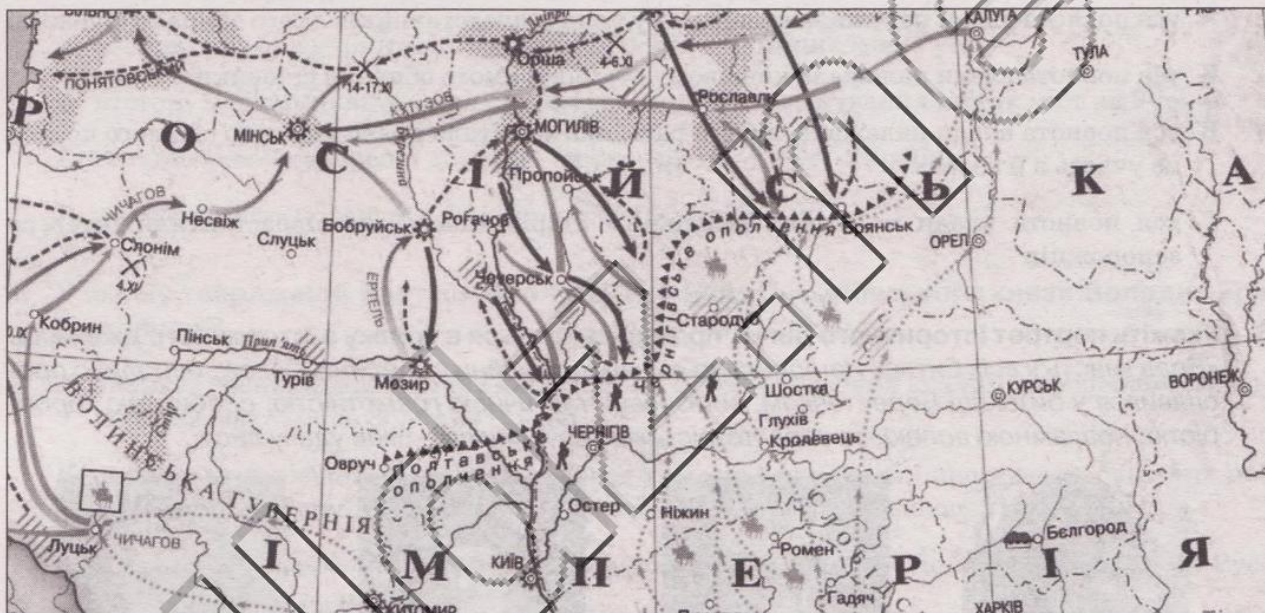
- А поділ Гетьманщини на Правобережну та Лівобережну
- Б призначення на посаду гетьмана Івана Брюховецького замість Івана Виговського
- В перехід Запорозької Січі під юрисдикцію Речі Посполитої
- Г початок московсько-української війни

Усі ДПА лише на erudyt.net

8. Гайдамаками називали:

- А вояків найманих піхотних частин, які становили особисту гвардію козацьких гетьманів і несли військову службу як всередині країни, так і на її кордонах
- Б козаків, які після зруйнування Запорозької Січі оселилися на турецькій території в нижній течії Дунаю
- В селян, які на Буковині вели партизанську боротьбу проти австрійського і турецького гніту
- Г народних повстанців на Правобережній Україні, які боролися проти польського поневолення

9. Яка подія зображена на карті?

- А Північна війна 1700–1721 рр.
- Б російсько-турецька війна 1787–1791 рр.
- В російсько-французька війна 1812 р.
- Г «похіду Таврії за волею» 1856 р.

10. Яку ідею містив Маніфест Головної Руської Ради 1848 р.?

- А проголошення Української самостійної держави
- Б забезпечення національних прав усім народам Австрійської імперії
- В створення федерації християнських слов'янських республік
- Г входження всіх українських земель до складу Російської імперії

Усі ДПА лише на erudyt.net

11. Яке програмне положення належить Братству тарасівців?

- А «Самостійна, суверенна Україна, соборна, ціла й нероздільна, від Сяну і по Кубань, від Карпат по Кавказ...»
- Б «...більшість народу на Правобережній Україні становлять українські селяни... Отже, поляки-шляхтичі мають... полюбити народ, серед якого вони живуть, перейнятися його інтересами...»
- В «Немає ніякого окремого українського народу, є єдина й неподільна російська народність від Карпат і до Камчатки, і є єдина російська мова...»
- Г «...народ, який у злиднях, завжди готовий до бунту. Його лише необхідно підняти на бунт, що переросте в революцію... можна використовувати будь-які засоби: "Ніж, отрута, зашморг — революція все однаково виправдовує"»

12. Що належить до творчої спадщини Миколи Лисенка?

- А перша українська опера «Запорожець за Дунаєм»
- Б українські класичні опери «Наталка Полтавка» і «Тарас Бульба»
- В обробка українських народних пісень для хору «Щедрик», «Дударик»
- Г музика, яка стала основою для сучасного українського національного гімну

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Ігор Рюрикovich	1 київський князь, відважний воїн і талановитий полководець, ходив походами від Середнього Поволжя до Каспію та Північним Кавказом і Причорномор'ям до візантійських володінь на Балканах, загинув у бою з печенігами
Б Святослав Ігорович	2 київський князь, здобув престол у жорстокій боротьбі з братами, розбив печенігів і заснував Софійський собор, створив першу бібліотеку, уклав збірку писаних законів «Руська Правда»
В Володимир Святославич	3 київський князь, захопив престол після міжусобної боротьби з братом, розпочав християнізацію Русі-України, заснував багато нових міст, почав карбувати власну монету, використовував тризуб як князівський герб
Г Ярослав Володимирович	4 київський князь, розширив межі Русі-України, у внутрішній політиці спирався на допомогу варязької дружини, здійснив успішні походи на Візантію, за легендою, в знак перемоги прибив свій щит на воротах Константинополя
	5 київський князь, зазнав поразки у поході на Візантію, втрапивши флот через спалення його «грецьким вогнем», здійснив похід на Закавказзя, де захопив велику здобич, загинув внаслідок повстання д

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій стародавньої історії України.

- А панування киммерійців у Північному Причорномор'ї
- Б навала гунських племен
- В утворення Боспорського царства
- Г поширення трипільської культури

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про Володимира Антоновича.

- 1 «Водночас уряд почав конфіскувати брошури соціал-демократичного змісту, а тому вирішив перенести видання "Громади" до Женеви...»
- 2 «Ми не можемо більше китайським муром відділяти себе від наших братів, відкидаючи мовні, літературні, релігійні та етнічні зв'язки, що єднають нас з усім російським світом...»
- 3 «...Кожен мусить робити те, на що здатний. Я тямлю заробляти гроші, то мушу їх заробляти для України»
- 4 «...покладаю надію, що працею та любов'ю зроблю, що українці коли-небудь визнають мене за сина свого народу... Я — перевертень і пишаюсь цим...»
- 5 «Київська "Стара громада" являла собою "штаб української партії", основу українофільського руху. Значення її діяльності полягало... у розвитку наукової, культурно-громадської роботи»
- 6 «...здійснив тривалу подорож Київською, Херсонською та Катеринославською губерніями... бажав придивитися до народного побуту... одяг селянський любить носити...»
- 7 «...Засноване політичне товариство "Головна Рада" мало обстоювати перед центральним правительством... національні потреби українців»

16. Визначте основні положення Конституції Пилипа Орлика.

- 1 сесійний принцип роботи Генеральної ради (тричі на рік)
- 2 непорушність кордонів Гетьманщини згідно з умовами Зборівського договору
- 3 зосередження в руках гетьмана всієї повноти законодавчої, виконавчої і судової влади
- 4 виборність посад із наступним їх затвердженням гетьманом
- 5 прийняття турецького протекторату
- 6 створення конфедеративної держави шляхом об'єднання Польщі, Литви і Гетьманщини
- 7 розгляд судових справ у відкритому режимі на зібраннях Генеральної ради

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. Яка ознака об'єднує виділені на картосхемі об'єкти?

- А це найдавніші поселення людей на території України
- Б це поселення людей періоду пізнього палеоліту
- В це протоміста трипільської культури
- Г це поселення часів Великої Скіфії

2. У якому твердженні йдеться про особливість державної діяльності перших князів Русі-України (882–972 рр.)?

- А впровадження писаного законодавства та державної релігії
- Б захист власних володінь від нападників та організація воєнних походів на сусідні землі
- В розвиток освіти і будівництво шкіл
- Г підтримка церкви і духовенства серед своїх підданих, зведення церков

3. Яка подія відбулася у 1199 р.?

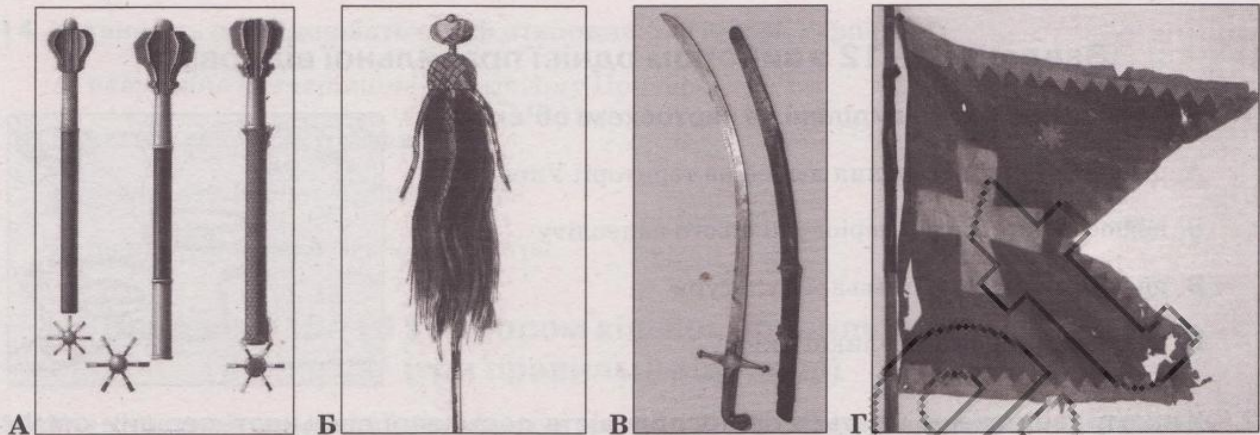
- А великий київський князь Володимир Мономах ініціював проведення князівського з'їзду в Любечі, що змінив принципи успадкування земельних володінь
- Б волинський князь Роман Мстиславич об'єднав Галицьке і Волинське князівства в єдину державу
- В азійський завойовник Тимур розгромив на Ворсклі війська литовського князя Вітовта
- Г галицький князь Ярослав Осмомисл заклав Успенський собор у Галичі

4. Якого поета — співця Русі-України зображено на картині Віктора Васнецова?

- А Бояна
- Б Агапіта
- В Нестора
- Г Аліпія

5. Який клейнод під час бою вказував на місце козацького гетьмана?

6. Яка подія принесла козакам славу «рятівників християнської цивілізації»?

- А вступ до Київського братства Війська Запорозького на чолі з Петром Сагайдачним
- Б напад і знищення козаками Кафи — найбільшого ринку невільників на Чорному морі
- В перемога польсько-козацького війська над турками у Хотинській війні, в якій основну роль відіграли козаки на чолі з гетьманом Петром Сагайдачним
- Г зруйнування козаками на чолі з Іваном Судиною Кодацької фортеці, що мала стати символом придушення козацької свободи

7. Що стало приводом до повстання Богдана Хмельницького проти польської влади?

- А напад шляхтича Данила Чаплинського на родинний хутір Богдана Хмельницького
- Б пониження Богдана Хмельницького з посади писаря до сотника реєстрового козацтва
- В заборона польською владою морського походу на турків і татар
- Г позбавлення судом Богдана Хмельницького права обиратися гетьманом

8. Що таке папанка?

- А форма ведення господарства козаків, що вирізнялася використанням вільнонайманої праці та виробництвом товарів на продаж
- Б адміністративно-територіальна одиниця в період існування Нової Січі, у центрі якої була слобода з невеликим укріпленням і козацькою залогою
- В митний податок, що збирався з купців за привезені товари до Гетьманщини
- Г об'єднання ремісників, що являло собою корпорацію, яка захищала станові інтереси

9. Яка подія сприяла входженню українських земель до складу Російської імперії?

- А польське повстання 1830–1831 рр.
- Б поділ Речі Посполитої
- В Велика французька революція
- Г реформи Марії-Терезії та Йосифа II

10. Про що свідчила діяльність Товариства галицьких греко-католицьких священників і «Руської трійці»?

- А про початок національного відродження на західноукраїнських землях
- Б про політизацію національно-визвольного руху в Австрійській імперії
- В про розгортання національного руху під релігійними гаслами
- Г про переорієнтацію українського руху на Російську імперію

11. Про який період історії України XIX ст. йдеться в наведеному уривку з документа?

«Започатковано видання першої української газети, ...скликано Собор руських учених — усіх прихильників культурного і національного розвитку Галицької України, створено осередки культурно-просвітницького руху українців — Галицько-Руської матиці та Народного дому».

- А період утворення і діяльності Кирило-Мефодіївського братства
- Б період утворення і діяльності Головної Руської Ради
- В період утворення і діяльності Київської «Старої громади»
- Г період утворення і діяльності Русько-Української Радикальної партії

12. Укажіть, кому з зображених історичних діячів належать наведені факти біографії.

«За положеннями Емського указу підлягав примусовому виселенню з України... у Женеві створив осередок політичної еміграції... там видавав український часопис "Громада"».

А

Б

В

Г

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Михайло Кричевський	1 виходець із шляхетської сім'ї, вихованець Краківського та Падуанського університетів, полковник козацького війська, героїчно загинув під час облоги Збаража, ставши прототипом відомої української народної пісні
Б Станіслав Мрозовицький	2 козацький полковник татарського походження, один із найближчих сподвижників Богдана Хмельницького, перебував при гетьманові, виконував важливі дипломатичні доручення
В Максим Кривоніс	3 виходець з української шляхти, навчався у Львівській єзуїтській колегії, брав участь у битві під Цецорою, де потрапив у полон, брав участь у морських походах козаків на турків, перебував на службі у французького короля, у січні 1648 р. обраний козацьким гетьманом, очолив Національно-визвольну війну українського народу проти польського панування
Г Філон Джалалій	4 виходець із селянської сім'ї, влітку 1648 р. створив на Поділлі пілу козацько-селянську армію, захопив опорні пункти поляків Полонне і Бар, під час облоги Львова захопив Високий замок, помер від чуми під час облоги Замостя
	5 виходець з української шляхти, кум Богдана Хмельницького, якому допоміг визволитись із в'язниці, під Жовтими Водами приєднався до козаків, прийнявши православне віросповідання, загинув у битві під Лоевом

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій історії України часів Руїни.

- А обрання Петра Дорошенка гетьманом обох берегів Дніпра
- Б підпорядкування Київської православної митрополії Московському патріархату
- В обрання гетьманом Івана Брюховецького на Чорній раді у Ніжині
- Г укладення Московською державою і Польщею Андрусівського перемир'я

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про князя Данила Галицького.

- 1 «Пощо ми губимо Руську землю, самі проти себе зваду маючи? Відтепер з'єднаймося в одне ціле і обережімо Руську землю. Кожен хай держить отчину свою...»

- 2 «На ріці Калці татари встріли їх... Але через молодість і одвагу він не чув ран, що були на тілі його, — був бо він віком вісімнадцяти літ... І сталася перемога над усіма князями руськими, якої ото не бувало ніколи»
- 3 «Був князем добрим, хоробрим, мудрим, який спорудив городи многи, і церкви поставив, і оздобив їх різноманітними прикрасами, та братолюбством він світився був із братом своїм Васильком»
- 4 «(1238)... сказав: "Не гоже держати отчину нашу крижевникам (хрестоносцям)" ... І пішли вони на них з великою силою, узяли город місяця березня, і старійшину їх схопили, і воїв захопили...»
- 5 «став розмножати число латинників і їх віру... принаджував з різних країв католицьких священиків і богословів, бажаючи зацепити їхню віру в русинів»
- 6 «...І плакали по нім усі переяславці... За ним же Україна багато потужила»
- 7 «Був він державцем всієї Руської землі, ...кидався був на поганих, як той лев, ...і переходив землю їх, як той орел, а хоробрий був, як той тур...»

16. Які характерні ознаки розвитку української культури в другій половині XIX ст.?

- 1 становлення рівноправності в освітній і науковій галузях
- 2 спрощення та одноманітність художніх форм і напрямів
- 3 домінування барокового стилю у мистецтві
- 4 широке використання української мови у школах і вищих навчальних закладах
- 5 мовні заборони імперських урядів
- 6 цькування і переслідування деяких представників науки з боку антинаукових кіл
- 7 розквіт українського театрального і музичного мистецтва

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. Про який народ йдеться в цитованому документі?

«В Європі є народ... Жінки їздять верхи, стріляють з луків і кидають дротики, сидячи на конях, і б'ються з ворогами... Та, що вийде заміж, перестає їздити верхи, поки прийде потреба поголовно виступати в похід...».

А про кіммерійців

В про сарматів

Б про скіфів

Г про слов'ян

2. В якому твердженні йдеться про наслідок запровадження християнства як державної релігії на території Русі-України?

А об'єднання Русі та Візантії в єдину імперію

Б посилення міжнародного впливу Русі-України

В упорядкування системи державного управління і збору данини Русі-України

Г приєднання земель Червоної Русі

3. На якій ілюстрації зображено речову пам'ятку, створену ремісниками часів Русі-України?

А

Б

В

Г

4. У 1362 р. на річці Сині Води відбулася битва:

А між литовсько-руським військом великого князя литовського Ольгерда Гедиміновича та ордами монголо-татарських правителів

Б між військами держави Тевтонського ордену та об'єднаними військами Королівства Польського і Великого князівства Литовського

В між військами галицько-волинських князів Данила і Василька Романовичів і силами угорців, поляків і галицької боярської опозиції

Г між військами Золотої Орди та східноєвропейського союзу у складі сил Великого князівства Литовського, Польського королівства, Тевтонського ордену, Молдовського і Волозького князівств, хана Тохтамиша

5. Визначте спільну рису політики Богдана Хмельницького та Івана Мазепи.

- А боротьба з Великим князівством Литовським
- Б підписання мирних договорів із Річчю Посполитою
- В організація повстання проти іноземного панування
- Г реалізація протурецької зовнішньої політики

6. Яким був наслідок зображеної на картосхемі події?

- А визволення козацькою армією західноукраїнських земель
- Б підписання Білоцерківського договору
- В оприлюднення Богданом Хмельницьким програми розбудови Української козацької держави
- Г переростання повстання Богдана Хмельницького у всенародну війну

7. Установіть причину описаного в письмовому свідченні явища.

«Нині цей край зруйнований, а війна, ніби гангрена, яка все пожирає, обернула найродючішу частину Європи на спорожнілі поля, зарослі бур'яном руїни, на покинуті жителями міста. Отак нині від тієї України залишилося тільки ім'я козацьке».

- А боротьба між претендентами на козацьку булаву із залученням іноземних загарбників
- Б постійні природні катаклізми (засухи і повені), які поєдналися з тяжкими наслідками Національно-визвольної війни
- В поділ Речі Посполитої на окремі держави
- Г ліквідація козацького стану як основи суспільної стабільності Гетьманщини

8. Хто автор зображеної архітектурної споруди?

- А Гійом-Левассер де Боплан
- Б Павло Римлянин
- В Іван Федоров
- Г Йоганн Шедель

9. Про яку наукову працю йдеться у наведеному уривку?

«Цей твір був наслідком діяльності невідомого вченого, який міг бути членом новгород-сіверського гуртка українських автономістів, поширювався у рукописних зразках і здобув велику популярність, сіючи зерна національної ідеї серед широкого загалу українства».

- А «Грамматика слов'яно-руська»
- Б «Історія Малої Росії»
- В «Ода на рабство»
- Г «Історія русів»

10. Суть українського питання у XIX ст. полягала в тому, що:

- А європейські держави здійснювали низку політичних заходів, спрямованих на допомогу українцям у відновленні власної державності
- Б українці зазнавали соціальних, економічних і культурних утисків через відсутність власної держави
- В російська та австрійська імперські влади дозволяли українцям без обмежень розвивати власну мову, традиції, культуру
- Г українці завдали значного клопоту країнам-загарбникам постійною участю в повстаннях, спрямованих на відродження Української держави

11. Яку ідею обстоював Юліан Бачицький у творі «Ukraina irredenta»?

- А обґрунтування етнічно-культурної спорідненості і тотожності українців та росіян
- Б перетворення Австро-Угорщини на федерацію чотирьох країн — Австрії, Угорщини, Польщі та України
- В проведення соціалістичної революції та встановлення диктатури пролетаріату
- Г боротьба за здобуття політичної незалежності Української держави

12. Укажіть, кому із зображених історичних діячів належать наведені факти біографії.

«Збірку своїх археологічних знахідок і мистецьких творів передав до Музею мистецтв у Києві. Про нього можна було сказати словами Сократа: «Не від грошей народжується добродійництво, а від добродійності бувають у людей гроші й всі інші блага, як у приватному житті, так і в громадському».

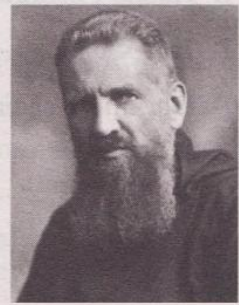
А

Б

В

Г

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Кирило Розумовський	1 кошовий отаман, обстоював земельні володіння і територіальні права Запоріжжя, останні роки життя провів в ув'язненні в Соловецькому монастирі
Б Олекса Довбуш	2 кошовий отаман, полковник Самарської паланки, після ліквідації Запорозької Січі став одним із керівників Війська вірних запорожців, брав активну участь у російсько-турецьких війнах другої половини XVIII ст., очолював Чорноморське козацьке військо на Кубані
В Петро Калнишевський	3 козацький сотник, перебував на службі у польського магната Франциска Потоцького, за Коліївщини перейшов на бік повстанців і допоміг захопити Умань, був жорстоко страчений поляками
Г Іван Гонта	4 генерал-фельдмаршал, граф, призначений президентом Російської академії наук, гетьман Війська Запорозького, прагнув шляхом реформи покращити політичне і соціально-економічне становище в козацько-гетьманській державі
	5 ватажок загону опришків, нападав на шляхтичів Коломиїщини, Закарпаття і Буковини, селяни його називали «своїм спасителем», загинув від кулі найманця

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій козацько-селянських повстань 1620—1630-х років

- А затвердження сеймом Речі Посполитої «Ординації Війська Запорозького...»
- Б битва між повстанцями і польським військом біля Курукового озера
- В битва між козацьким і польським військом, що дістала назву «Тарасова ніч»
- Г будівництво Кодацької фортеці на Дніпрових порогах

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про Івана Франка.

- 1 «Вічний революціонер — / Дух, що тіло рве до бою, / Рве за поступ, щастя й волю, — / Він живе, він ще не вмер!»
- 2 «Якщо нам судилося потонути, то краще зробити це в російському морі, ніж у польському болоті...»

- 3 «Тут же склався гурток із чотирьох душ... Поїхали Дніпром на могилу Тараса Шевченка... Молодь дала на могилі Тараса клятву не зраджувати Україні і все життя oddати їй...»
- 4 «Головною метою діяльності РУРП було пробудити свідомість мас і перетворити їх на велику політичну силу, яка б змогла вимагати від австрійської влади врахування її вимог»
- 5 «Через три дні дозвіл було одержано, і я виїхав через Галичину й Угорщину до Відня, де почав готуватися до видання збірника "Громада"»
- 6 «Ми вживаємо тільки українську мову. Ми працюємо тільки для українського народу. Ми мусимо агітувати за наші думки... кожен повинен протягом року вивчити українській грамоті не менше двох членів для нашої організації...»
- 7 «Я переконаний, що велика всесвітня революція поволі рознесе теперішній порядок і настановить новий. Під словом «всесвітня революція» я не розумію всесвітній бунт бідних проти багатих, не всесвітню різанину...»

16. В яких твердженнях йдеться про особливості суспільного розвитку східних слов'ян у VIII—IX ст.?

- 1 формування племінної верхівки — військової знаті
- 2 посилення впливу військових вождів-князів
- 3 започаткування традиції проведення князівських з'їздів
- 4 формування союзів племен
- 5 запровадження єдиної державної об'єднавчої релігії
- 6 зародження рабовласницької держави
- 7 існування спільної власності на знаряддя і продукт праці

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. Найдавнішими племенами на території України, назва яких відома з писемних джерел, були:
 - А венеди
 - Б сармати
 - В трипільці
 - Г кіммерійці

2. У якому з тверджень йдеться про князя Ярослава Мудрого?
 - А Русь-Україна перебирає на себе повноваження Візантії як центру православного християнства
 - Б укладання дипломатичних шлюбів представників князівської родини з європейськими монархами
 - В орієнтація зовнішньої політики на силове вирішення конфліктів із сусідніми державами
 - Г прийняття католицизму з метою протистояння Візантії

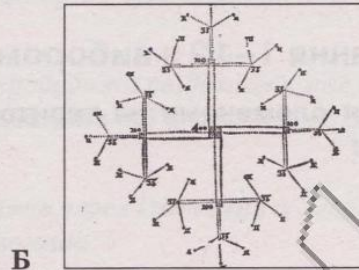
3. Коли відбувались описані в історичному джерелі події?

«...обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій. І пробував Батий коло города, а вої його облягали город. І не було чути нічого од звуків скрипіння возів його, ревіння безлічі верблюдів його, і од звуків іржання стад коней його, і сповнена була земля Руська ворогами».

 - А у 1169 р.
 - Б у 1205 р.
 - В у 1240 р.
 - Г у 1482 р.

4. Смердами називали:
 - А неповноправних людей на Русі, які з певних причин вийшли зі свого соціального середовища і втратили з ним законний зв'язок
 - Б переважну більшість селянства, особисто вільних селян, які мали власне господарство, земельні наділи, виплачували данину князеві та служили в його війську
 - В різні верстви залежного населення, що втратили своє господарство і працювали на землевласника; дозволялося продавати, дарувати, передавати в спадщину
 - Г мешканців міст, які займалися міжнародною торгівлею, вступали в родинні зв'язки з боярами, домінували в міській політиці, об'єднувались у цехи чи наймались на брудну роботу

5. Яка з ілюстрацій відображає атаку козаків «лавою»?

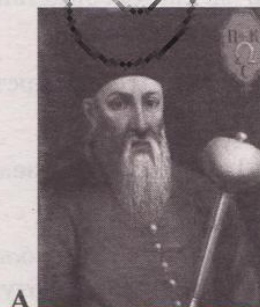

6. В якому уривку з історичного джерела йдеться про життя і діяльність Петра Могили?

- А «Ось розповідь про те, звідки почалася і як було створено цю друкарню: «Коли я оселився в славетнім місті Львові, обходив я багато разів багатих і благородних у світі, прохаючи від них допомоги...»»
- Б «...виконуючи заповіт покійного митрополита... уклав з Київським братством угоду, за якою ставав «старшим братом, дозорцем, довічним охоронцем й наставником» об'єднаних Лаврської та Братської шкіл»
- В «Прошу, дай мені, ваца милість дорога пані сестро, намалювати і пана, ... а я теж зображення своє пошлю вашій милості...»
- Г «Ляхи пішли срамотно... і нам тепер краще всього йти за ними до Лубен — там і шляхи є, і товариство надійне, і живність буде, і збір людський, і оборона зручніша, ніж тут»

7. Укажіть портрет історичного діяча, про якого йдеться в уривку з історичного джерела.

«Правда те, що я мала й незначна людина, але Бог дав мені, що я є одновладцем і самодержцем руським. Вибу'ю з лядської неволі весь руський народ, а що перше я воював за шкоду і кривду свою, тепер буду воювати за нашу православну віру... А ставши над Віслою, скажу дальшим ляхам: сидіть, мовчіть, ляхи!»

Усі ДПА лише на erudyt.net

8. Який чинник сприяв успішній багаторічній боротьбі Олекси Довбуша?

- А відсутність у польської влади сил для боротьби з повстанцями
- Б масова прихильність і підтримка з боку галицьких селян
- В небажання галицької шляхти знищити повстанського ватажка
- Г заступництво з боку російської імператриці Катерини II

9. Позбавлення українців у Російській імперії права на освіту рідною мовою, прищеплення переконання про власну «неісторичність», «недолугість» мали на меті:

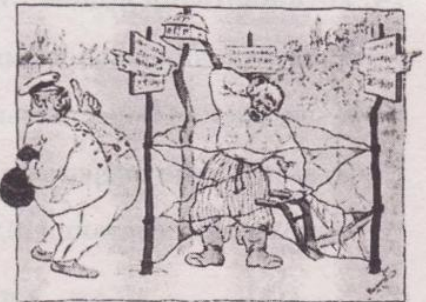
- А денаціоналізувати українців
- Б демократизувати українців
- В консолідувати українців
- Г європеїзувати українців

10. Якою була позиція кошового отамана Йосипа Гладкого із 500 козаками під час російсько-турецької війни 1828–1829 рр.?

- А закликали козаків до нейтралітету та уникнення конфронтації з будь-якою стороною
- Б перейшли на бік Російської імперії й відзначилися в боях проти турків
- В брали участь у боях за Задунайську Січ у складі турецької армії
- Г переселилися на вимогу турків із Задунайської Січі до Малої Азії

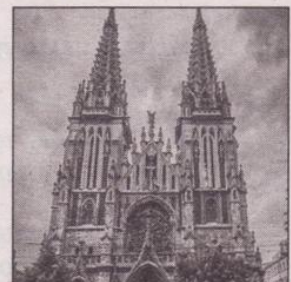
11. Який наслідок Селянської реформи 1861 р. зображено на карикатурі?

- А збереження селянського малоземелля і безземелля
- Б скорочення поміщицького землеволодіння
- В завершення промислового перевороту
- Г поглиблення господарської спеціалізації регіонів

12. У якому мистецькому стилі збудовано зображену пам'ятку архітектури України?

- А класицизм
- Б неореалізм
- В бароко
- Г неоготика

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Микола Міхновський	1 історик і філолог, учасник Собору руських учених, у другій половині XIX ст. перейшов на позиції москвофільства, писав праці «язичієм», прибічник єдності Галичини з Росією
Б Іван Боберський	2 громадсько-політичний діяч Наддніпрянщини, один із засновників Товариства українських поступовців, видавець щоденних українських газет, меценат української культури
В Олександр Барвінський	3 громадсько-політичний діяч Галичини, очільник Українського педагогічного товариства, в 1892–1897 рр. — голова Наукового товариства імені Шевченка, прибічник порозуміння з австрійським урядом і польськими колами шляхом впровадження політики « нової ери »
Г Євген Чикаленко	4 педагог, ініціатор розвитку національної фізичної культури («батько українського спорту»), організатор сокільсько-січового руху, автор підручників із фізичного виховання молоді
	5 політичний і громадський діяч, один із організаторів Братства тарасівців, перший ідеолог українського націоналізму, прибічник боротьби за самостійну і суверенну, соборну і неподільну Україну

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій історії України другої половини XVI ст.

- А заснування першої Запорозької Січі
- Б укладання Берестейської церковної унії
- В заснування Острозької слов'яно-греко-латинської школи
- Г козацьке повстання під проводом Криштофа Косинського

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про київського князя Святослава Хороброго.

- 1 «Ти, княже, чужої землі шукаєш і дбаєш (про неї), а свою полишив. Нас же мало не взяли печеніги, і матір твою, і дітей твоїх...»
- 2 «Поруйнувавши міста Саркел, Ітіль та Семандер, він пішов на Кавказ, розбив там касогів. Але його перемоги і нищення Хозарії вивільнили шлях на Русь печенігам»

Усі ДПА лише на erudyt.net

- 3 «І при нім стала віра християнська плодитися на Русі і розширятися, і чорноризці стали множитися, і монастирі стали з'являтися...»
- 4 «Перестали князі невірних воювати, стали один одному казати: се моє, а се теж моє, брате!»
- 5 «Сам був хоробрий і легкий. Ходячи, яко пардус, багато воєн він чинив... І посилав він до інших земель послів, кажучи: "Хочу на вас іти"»
- 6 «Хочу бо, списа переломити кінець поля половецького; з вами, русичі, хочу голову свою положити або напитися шоломом з Дону!»
- 7 «...узятий же був Київ місяця березня у дванадцятий день... І грабували вони два дні увесь город — Поділля і Гору, і монастирі, і Софію, і Десятинну Богородицю. І не було помилування нікому і нізвідки...»

16. У яких твердженнях йдеться про особливості суспільно-політичного життя на українських землях у складі Великого князівства Литовського?

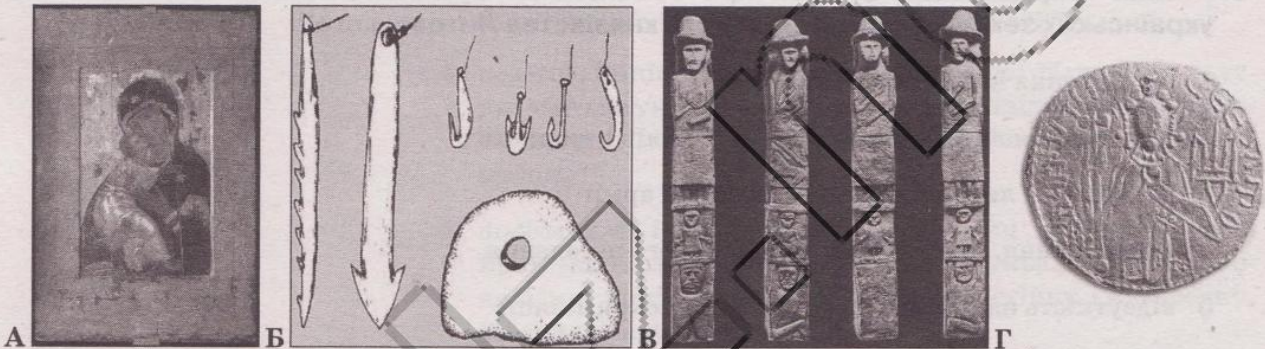
- 1 насадження католицької віри
- 2 дотримання литовцями місцевих звичаїв і традицій
- 3 наявність у литовців сильної і великої армії
- 4 залякування, підкуп, репресії місцевого населення
- 5 відсутність національної і духовної дискримінації
- 6 участь литовців у політичних конфліктах руських князів
- 7 визволення українського населення з-під монгольського панування

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. Велика Скфія досягла найвищого піднесення за царя:

- А Ареса
- Б Атея
- В Атона
- Г Атека

2. За якою ілюстрацією можна охарактеризувати язичницькі уявлення східно-слов'янських племен?

3. В якому твердженні йдеться про результат діяльності київського князя Олега?

- А виникнення писаного кодифікованого права
- Б упорядкування податкової системи
- В об'єднання слов'янських земель в єдину державу — Русь-Україну
- Г розвиток писемності і поширення грамоти

4. В якому твердженні йдеться про суспільно-політичний розвиток Русі-України за наступників Ярослава Мудрого (1054–1073 рр.)?

- А боротьба з половецькою загрозою
- Б започаткування політики «шлюбної дипломатії»
- В скликання Любецького з'їзду князів
- Г поділ земель Русі-України на окремі князівства

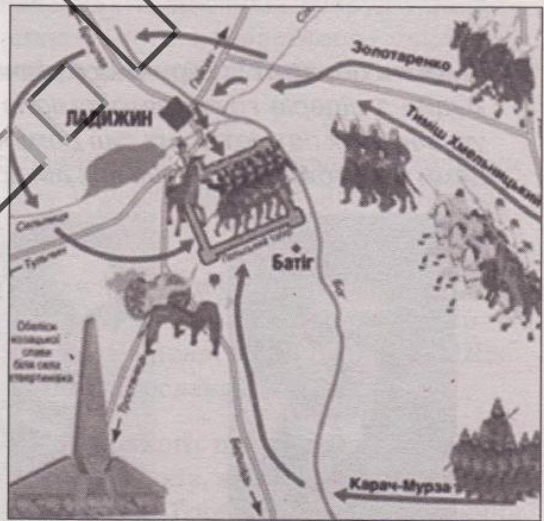
5. В якому твердженні йдеться про зображену архітектурну пам'ятку?

- А перша кам'яна церква Русі-України, що започаткувала кам'яне будівництво і хрестобанне планування храмів
- Б головний соборний храм Києво-Печерської лаври, який був зразком для будівництва храмів у багатьох містах Русі-України
- В найвідоміша пам'ятка архітектури, яка символізувала могутність Галицького князівства та її володаря Ярослава Осмомисла
- Г головна споруда Чернігівського князівства, закладена за ініціативи Мстислава Володимировича, одна з монументальних кам'яних споруд України

6. В якому уривку з історичних джерел йдеться про зображену на картосхемі битву Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького?

- А *«М. Кричевський хоч і наклав головою, але наказ Богдана Хмельницького виконав»*
- Б *«Страшенна січа почалася. Трохи не все військо польське загинуло або потопилося у річці... Одплатили козаки за Берестечко»*
- В *«Результати битви не можна вважати успішними для жодної зі сторін. Вона завершилася, мовлячи шаховою термінологією, внічю»*
- Г *«Рушили... хоругви одна за одною, несучи, як мак, розквітлі ратища (з прапорами) і шоломи. Не бачив ніколи до того світ наш кращих людей і коней... А ті військо почали наступати на найближчі за греблю шанці...»*

7. Яким був наслідок «Вічного миру» 1686 р. між Річчю Посполитою і Московським царством?

- А припинення спільних військових дій проти Кримського ханства
- Б вихід з європейської антитурецької «Священної ліги»
- В спільний контроль за Запорозькою Січчю
- Г закріплення остаточного поділу українських земель

8. Якою була причина зруйнування московськими військами Чортомлицької Січі у травні 1709 р.?

- А активна участь запорожців у повстанні під проводом Семена Палія
- Б саботаж запорожців під час Першого і Другого Кримських походів
- В участь запорозьких козаків у стрілецьких бунтах
- Г підтримка запорожцями антимосковського повстання Івана Мазепи

9. На що вказує історичне джерело?

«...якщо хто не піде на відкладену панщину, адміністратор зараз же його кладе і б'є, через що не лише молоді хлопці, а й наші діти утриматися не можуть... Якщо не буде полегшення, то й нам самим тяжко витримувати».

- А на причину Коліївщини
- Б на привід до Коліївщини
- В на суть Коліївщини
- Г на наслідок Коліївщини

10. Укажіть портрет історичного діяча, про якого йдеться в уривку з джерела.

«Один з лідерів групи автономістів у Наддніпрянській Україні. У 1791 р. за дорученням українських патріотичних сил домігся таємних перемовин у Берліні з пруськими урядовцями про можливість спільних дій проти Росії».

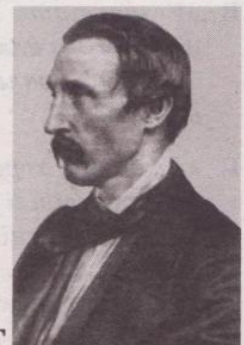
А

Б

В

Г

11. Ознакою кризи поміщицького господарства Наддніпрянської України в першій половині ХІХ ст. було:

- А посилення спеціалізації господарських районів
- Б скасування кріпосного права
- В зростання кількості безземельних селян
- Г засилля іноземного капіталу

12. Земствами називали:

- А добровільні об'єднання громадян на основі членства для ведення спільної економічної діяльності
- Б національно-культурні осередки української інтелігенції
- В виборні органи місцевого самоврядування
- Г юридично оформлені об'єднання людей для боротьби за здобуття політичної влади

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між діячами культури і фактами їхньої діяльності.

А Михайло Вербицький	1 театральний і культурний діяч, один із корифеїв українського театру, автор драматичних творів «Не судилось», «У темряві», «Талан», «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» та історичних драм «Богдан Хмельницький», «Маруся Богуславка»
Б Олексій Бекетов	2 архітектор, професор Харківського будівельного інституту, автор багатьох громадських і житлових споруд у Харкові, зокрема, Олександрівського комерційного училища, Суспільної бібліотеки, Будинку Харківського медичного товариства
В Корнило Устиянович	3 композитор, автор популярної побутової мелодрами «Підгір'яни» для театру «Руська Бесіда» у Львові та музики на вірш Павла Чубинського «Ще не вмерла Україна»
Г Михайло Старицький	4 живописець, представник класицизму та академізму в Галичині; автор майже 40 портретів, низки картин на історичні теми — «Мазепа на переправі через Дніпро», «Шевченко на засланні», «Плач Ярославни»
	5 живописець-пейзажист грецького походження, ініціатор створення Товариства художників, автор картин «Українська ніч», «Вечір на Україні», «Березовий гай», «Місячна ніч на Дніпрі»

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій періоду найбільшого піднесення Русі-України (кінець X — перша половина XI ст.).

- А заснування Києво-Печерського монастиря
- Б спорудження Софійського собору і Золотих воріт у Києві
- В початок карбування златників і срібників
- Г русько-візантійська війна

Усі ДПА лише на erudyt.net

**Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей
(три правильні відповіді)**

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про Михайла Драгоманова.

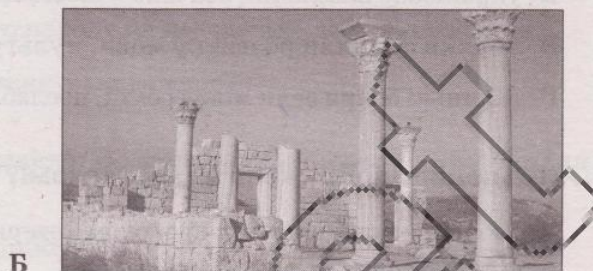
- 1 «Я заявився до київського генерал-губернатора Дундукова-Корсакова, просив паспорт за кордон... я виїхав через Галичину й Угорщину до Відня, де почав готуватися до видання збірника "Громада"»
- 2 «Вважаючи себе соціалістом, заперечував теорію К. Маркса про пролетарську революцію і диктатуру... під його впливом в Україні ширилися ідеї соціалізму, автономії України...»
- 3 «...почали переходити від агітації і пропаганди до рішучіших засобів боротьби з режимом, одним з яких революціонери вважали терор»
- 4 «У статті "Пропащий час. Українці під Московським царством (1654–1876)" доводив, що українці під російським правлінням більше втратили, аніж набули...»
- 5 «Немає ніякого окремого українського народу, є єдина й неподільна російська народність від Карпат і до Камчатки, і є єдина російська мова...»
- 6 «...Засноване політичне товариство "Головна Рада" мало обстоювати перед центральним правительством... національні потреби українців, його органом стала газета "Зоря Галицька"»
- 7 «Кирило-Мефодіївські братчики, повернені з заслання, зібралися в Петербурзі... розпочинають видавати український місячник "Основа"»

16. Які причини політичної роздробленості Русі-України?

- 1 відсутність чіткого механізму успадкування князівської влади
- 2 поділ земель Русі-України на удільні князівства
- 3 утворення Галицько-Волинського князівства
- 4 запровадження єдиної державної релігії
- 5 великі території держави, що створювало складності з комунікацією
- 6 зміна торгової кон'юнктури, занепад торгового шляху «із варяг у греки»
- 7 занепад освіти, науки і культури

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. Яка з ілюстрацій відображає життя людей на українських землях у період енеоліту?

2. В якому твердженні йдеться про особливість розвитку Русі-України кінця X — середини XI ст.?

- A організація міжнародних відносин із сусідніми державами та активних дипломатичних контактів з іншими народами для забезпечення авторитету своєї держави
- Б об'єднання руських князів для боротьби проти половецької загрози
- В утвердження в Києві князівської династії Рюриковичів
- Г організація численних завойовницьких походів, спроби підкорення нових земель і народів

3. В якому місті збудовано зображені архітектурні пам'ятки?

- A у Києві
- Б у Чернігові
- В у Володимирі
- Г у Галичі

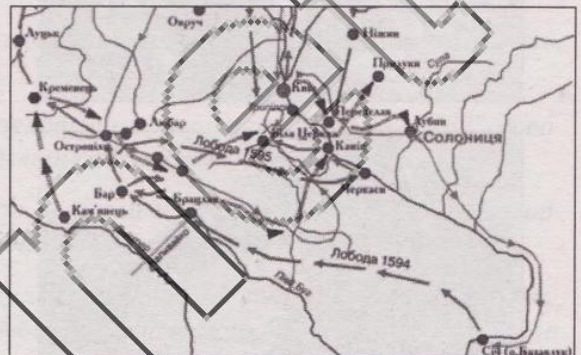

4. В якому твердженні йдеться про причину втрати Галицько-Волинською державою незалежності?

- А селяни і міщани Галицької землі розраховували на підтримку польського короля в боротьбі зі своїм боярством
- Б українське населення вбачало в іноземцях рятівників від монголо-татарського гноблення
- В поляки сприяли розвитку мови, культури і місцевих традицій
- Г галицькі бояри вели міжусобиці, послаблювали державу в боротьбі з зовнішніми ворогами

5. Яка подія відображена на картосхемі?

- А козацьке повстання під проводом Северина Наливайка
- Б козацьке повстання під проводом Тараса Федоровича
- В національно-визвольне повстання 1637–1638 рр.
- Г московсько-українська війна 1658–1659 рр.

6. Які битви Національно-визвольної війни відбулися в 1655–1657 рр.?

- А битва під Зборовим, битва під Охматовим, битва під Городком
- Б Жванецька битва, битва під Охматовим, битва під Озерною
- В битва під Охматовом, битва під Городком, битва під Озерною
- Г битва під Лоевом, битва під Батогом, битва під Охматовом

7. Повстання Івана Мазепи було спрямоване:

- А на здобуття самостійності Гетьманщини
- Б на приєднання Гетьманщини до Польщі
- В на об'єднання всіх українських земель у складі Московського царства
- Г на оборону Гетьманщини проти шведської агресії

8. Опришками називали:

- А учасників селянського повстанського руху в Галичині, на Закарпатті, Буковині проти польської шляхти, молдавських бояр, угорських феодалів
- Б українських козаків, що перебували на військовій службі в польського уряду
- В козаків, які після знищення Запорозької Січі визнали зверхність турецького султана
- Г козаків і селян, які брали участь у Коліївщині

9. В якому твердженні йдеться про основний зміст «Історії русів»?

- А пропагує створення єдиної слов'яно-руської держави на противагу «ворожій Європі»
- Б свідчить про самостійний статус української мови, називає її слов'янською мовою, а не діалектом російської
- В обґрунтовує історичне право українського народу на незалежне державне життя
- Г обстоює ідею належності галичан до великоруського народу

10. В якому твердженні йдеться про особливість розвитку українського мистецтва у першій половині XIX ст.?

- А виникнення світського портретного живопису
- Б заборона діяльності зарубіжних майстрів
- В панування еклектичного стилю
- Г заборона спорудження оригінальних українських храмів

11. Яким був наслідок діяльності народовців на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.?

- А ліквідація селянського малоземелля і безземелля
- Б заснування культурно-освітнього товариства «Просвіта»
- В поширення ідеї боротьби за соціальне визволення робітників і селян
- Г створення першої самостійної організації — Братство тарасівців

12. Укажіть портрет історичного діяча, про якого йдеться в уривку з історичного джерела.

«Нелегко було Вам показати дійсне українське театральне мистецтво в такому центрі, як Петербург. І тоді передова критика, і корифеї критики і літератури схилили голови перед Вашим генієм і визнали в пресі, що Ваш талант сяє яскравіше, ніж талант всесвітньої Сари Бернар».

А

Б

В

Г

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Ярослав Осмомисл	1 галицько-волинський князь, засновник Галицько-Волинської держави, приєднав більшу частину українських територій
Б Роман Мстиславович	2 галицько-волинський князь, прагнув об'єднати Галицько-Волинські землі, приєднав Люблінську землю, частину Закарпаття з містом Мукачево, переніс столицю до Львова
В Лев Данилович	3 галицький князь, об'єднав землі Галичини під єдиною владою, засновник першої галицької князівської династії
Г Юрій I Львович	4 галицький князь, розширив кордони Галицького князівства до гирла Дністра, мав добросусідські відносини з Угорщиною, Польщею, Візантією; збудував у Галичі Успенський собор
	5 галицько-волинський князь, об'єднав усі землі Галицько-Волинського королівства зі столицею у Володимирі, створив окрему Галицьку православну митрополію, мав титул короля Русі

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій періоду перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського.

- А битва під Вількомиром
- Б Грюнвальдська битва
- В битва на Синіх Водах
- Г Кревська унія

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про князя Василя-Костянтина Острозького.

- 1 «Підтримавши ініціативу об'єднання католицької і православної церков на початковому етапі, він невдовзі розчарувався в цій ідеї і навіть погрожував застосуванням власної 20-тисячної армії для унеможливлення укладення церковної унії»
- 2 «...великий князь, з усіма своїми ще нехрещеними братами, ближніми, ...що проживають на його землях, жагуче бажає й просить прийняти їх у католицьку віру святої римської церкви...»

- 3 «Його... скинули з вежі на гаки, вмуровані в стіни біля морської затоки дорогою з Константинополя до Галати. Зачепившись ребром за гак, жив у такому стані три дні, поки турки не вбили його з лука за те, що ганив їхню віру»
- 4 «...мав величезні маєтності в Литві та Польщі, які давали щорічно прибуток понад 1 мільйон злотих... називали "некоронованим королем Русі", що проводить відносно незалежну від Варшави і Вільна політику в руських землях»
- 5 «...випала доля "степового короля" — людини, яка надала перших організаційних форм козаччині, не підозрюючи, що через неповні сто літ його творіння захитає підвалини Речі Посполитої»
- 6 «...звелів влаштувати дім для друкованих книг, а до того ж і дім для навчання дітей у своєму родовому славному місті Острозі...»
- 7 «...і відтоді з Поділля вигнано владу татарську... інші Руські землі під свою владу взяв, і Київ з-під Федора-князя, ставленика хана, взято і посадив в ньому Володимира, сина свого, і почав над ними володіти...»

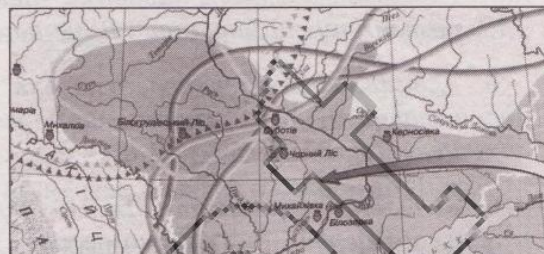
16. Визначте основні положення «Березневих статей» Богдана Хмельницького.

- 1 приєднання територій Гетьманщини до складу Московської держави
- 2 право українського гетьмана на ведення повністю самостійної зовнішньої політики
- 3 встановлення чисельності козацького війська в межах 60 тисяч осіб
- 4 обмеження території Гетьманщини землями Запорозької Січі
- 5 виплата козацьким урядом грошового податку Московській державі
- 6 заборона втручання царських воевод і чиновників у внутрішні справи Гетьманщини
- 7 проведення виборів гетьмана тільки після погодження з московським царем

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. На картосхемі стрілкою позначено напрям появи на українських землях:

- А племен кочівників
- Б норманів
- В готських завойовників
- Г грецьких колонізаторів

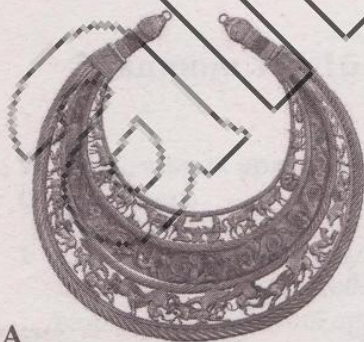
2. Чому з періодом князування Олега пов'язують становлення Русі-України?

- А уклав угоду з Візантією, яка засвідчила міжнародне визнання Руської держави
- Б запровадив заходами князівської влади християнство на землях Русі-України
- В розгромив Хозарський каганат, який був постійною воєнною загрозою для Руської держави
- Г уклав перший збірник писаних законів, що став пам'яткою права Русі та Європи

3. В якому твердженні йдеться про особливість внутрішньої і зовнішньої політики Володимира Великого?

- А боротьба з Візантією за контроль над Придунайськими територіями
- Б поділ Русі-України на удільні князівства, які стали власністю окремих родин
- В розгортання боротьби Руської держави і церкви з язичницькими віруваннями
- Г остаточна перемога над печенігами в битві під Києвом

4. На якій ілюстрації зображена пам'ятка часів Русі-України?

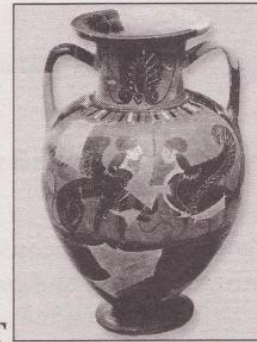
А

Б

В

Г

5. Кому присвячені слова Михайла Грушевського?

«...зберіг для Волині виняткове становище: вона була “зовсім осібним світом” ... дбав про розвиток торгівлі, був засновником оборонного мурованого замку в Луцьку, зводив церкви... Волинь залишалася руською (українською) землею за суттю».

- А Сигізмунду Кейстутовичу
- Б Любарту Гедиміновичу
- В Леву Даниловичу
- Г Ягайлу Ольгердовичу

6. Яка народна легенда стосується постаті Павла Полуботка?

- А про передачу більшості родинних скарбів до одного з англійських банків
- Б про неймовірне кохання до молодої доньки впливового козацького старшини
- В про козака-характерника, який перемагав у всіх битвах
- Г про переодягання в старого лірника і вивідання в тилу ворога інформації про його війська

7. Метою Молдавських походів Богдана Хмельницького було:

- А приєднання території Молдавії до складу Гетьманщини
- Б встановлення у Молдавії республіки козацького типу на чолі з Тимошем Хмельницьким
- В залучення Молдавії як союзника у боротьбі проти Речі Посполитої
- Г визволення Молдавії з-під турецького ігн

8. Хто архітектор зображеної споруди?

- А Павло Римлянин
- Б Андреа дель Аква
- В Петро Барбон
- Г Павло Шасливий

9. Укажіть портрет історичного діяча, про якого йдеться в уривку з джерела.

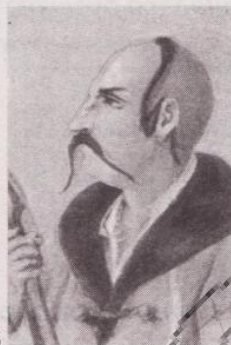
«Граф Російської імперії, генерал-фельдмаршал. Останній гетьман Війська Запорозького. Відновив давню козацьку столицю — Батурин».

А

Б

В

Г

10. Наслідком діяльності українських інтелектуалів першої половини ХІХ ст. стала слов'янофільська теорія, що передбачала:

- А створення федерації слов'янських рівноправних народів
- Б виникнення незалежних і суверенних слов'янських держав
- В відродження Речі Посполитої із забезпеченням рівноправ'я для всіх народів
- Г політичне об'єднання слов'ян під владою Росії

11. Що таке шовінізм?

- А прагнення до відокремлення, відособлення і створення держави
- Б поступове поглинання однієї культури іншою панівною культурою, злиття одного народу з іншим
- В пропагування національної виїтковості одних націй і цькування інших, розпалювання ворожнечі між народами
- Г устрій, який мав прийти на зміну капіталізму та ґрунтуватися на спільній власності на засоби виробництва і принципах народовладдя

12. Яким було одне із завдань земельної реформи П. Столипіна?

- А ліквідація великого поміщицького землеволодіння
- Б подолання кризи сільськогосподарського перевиробництва
- В зміцнення соціальної опори самодержавства на селі
- Г скасування кріпосницької залежності селян і панщини

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між діячами культури і фактами їхньої діяльності.

А Сергій Васильківський	1 композитор і хоровий диригент, перший професор музики у Галичині, автор музики до пісні «Мир вам, браття, всі приносим», яку Головна Руська Рада прийняла за національний гімн галичан-русинів, опери «Роксолана», кантати «Дніпро реве», «Лічу в неволі», «Дума про Нечая»
Б Іван Пулюй	2 архітектор, меценат, архітектор майже 30 будівель, зокрема, будинку Національного художнього музею, Костелу святого Миколая в неоготичному стилі, Караїмської синагоги
В Іван Карпенко-Карий	3 письменник, драматург, актор, засновник жанру комедії в українській літературі, автор п'єс «Сто тисяч», «Мартин Боруля», «Хазяїн», «Розумний і дурень», історичної драми «Сава Чалий»
Г Владислав Городецький	4 живописець-пейзажист; в основі сюжетів — краса української природи і козацька тематика, автор полотен і замальовок різного жанру: «Весна в Україні» («Козаки в степу»), «Тип запорожця», «На Журавлівці», «Околиця Кам'яної Балки», «Гуси», «Козача левада»
	5 фізик і електротехнік, дослідник природи і властивостей Х-променів, керівник проєктів і будівництва багатьох електростанцій на змінному струмі, один із перекладачів Біблії українською мовою

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій історії Галицько-Волинської держави.

- А коронація князя Данила Романовича
- Б битва біля Ярославів між військами Данила Романовича та угорсько-польською армією
- В похід польського короля Казимира III на Львів
- Г вторгнення монголів у Галицько-Волинське князівство

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про київського князя Ярослава Мудрого.

- 1 «...підпер гори' угорські своїми залізними полками, заступивши королеві дорогу, зачинив ворота Дунаєві»
- 2 «І поставив він кумири на пагорбі, поза двором теремним: Перуна дерев'яного, — а голова його була срібна, а вус — золотий, — і Хорса і Давоса і Стрибоса і Синарала»

Усі ДПА лише на erudyt.net

- 3 «Зібрав він воїнів і прийшов до Києва і вчинив мир із братом своїм Мстиславом. І розділили вони по Дніпру Руську землю: собі узяв сю сторону, а Мстислав — ту...»
- 4 «А було ж печенігів без числа. Виступив він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині Свята Софія стоїть. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір...»
- 5 «Потім же вложив бог князю в серце добрий намір: поставив він русина Іларіона митрополитом Русі у Святій Софії, зібравши єпископів...»
- 6 «Коли ж почули древляни, що він знову йде, порадилися з князем своїм Малом і сказали: "Якщо внадиться вовк до овець, то виносить по одній все стадо..."»
- 7 «Не люблю мені в Києві жити. Хочу жити я в Переяславці, на Дунаї, бо то є середина землі моєї. Адже там усі добра сходяться...»

16. Які події відбулися у соціальному розвитку Наддніпрянської України у 1860–1870-х роках?

- 1 ліквідація кріпосного права
- 2 скасування поміщицького землеволодіння
- 3 запровадження місцевого (земського) самоврядування
- 4 запровадження загальної військової повинності для чоловіків з 18 років
- 5 започаткування безкоштовної середньої освіти в гімназіях
- 6 виникнення загального виборчого права
- 7 ліквідація станового закритого суду

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

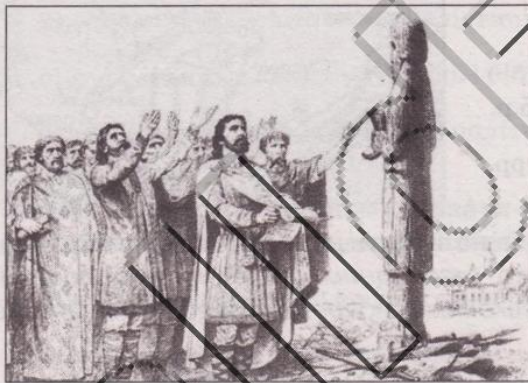
1. Яка характерна риса епохи мезоліту на українських землях?

- А виникнення перших релігійних вірувань (тотемізм, фетишизм, анімізм)
- Б утвердження форм господарювання (землеробство, скотарство, ремесла)
- В використання залізних знарядь праці та зброї (мечі, сокири, молотки)
- Г створення луку і стріл, човнів і лиж

2. В якому твердженні йдеться про подію 882 р.?

- А остаточне упорядкування системи збору данини в Руській державі
- Б утвердження князівської династії Рюриковичів у Києві
- В остаточне формування території Руської держави і встановлення її кордонів
- Г похід одного з правителів Руської землі на Візантію, облога Константинополя і взяття контрибуції з імператора

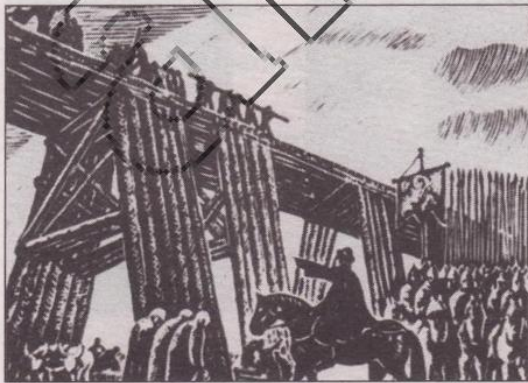
3. Яка з ілюстрацій відображає період правління князя Володимира Мономаха?

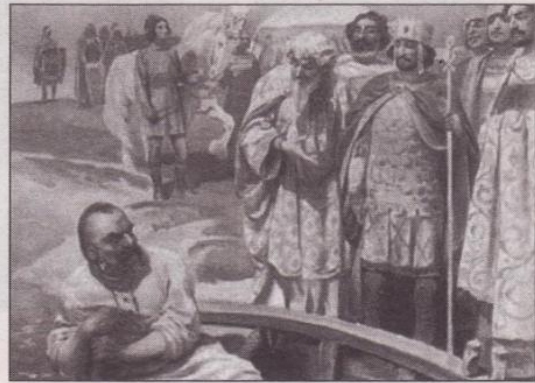
А

Б

В

Г

4. Що таке фреска?

- А настінний малюнок, виготовлений мінеральними фарбами на сирій штукатурці
- Б тонка будівельна цегла, замішана на вапняковому розчині з домішками товченої цегли
- В твір мистецтва, виконаний зі шматочків кольорового скла
- Г срібний злиток певної ваги, який виконував функцію грошей

5. В якому твердженні йдеться про наслідок укладання Люблінської унії?

- А ліквідація Великого князівства Литовського і перетворення його земель на провінції Польського королівства
- Б об'єднання армій Великого князівства Литовського і Польського королівства для боротьби проти Тевтонського ордену
- В формування адміністративно-територіального устрою Великого князівства Литовського за польським зразком
- Г входження українських земель до складу Польського королівства і згуртування українського народу в межах однієї держави

6. Яка подія зображена на карті?

- А козацькі повстання 1591–1596 рр.
- Б Хотинська війна 1620–1621 рр.
- В козацько-польський збройний конфлікт 1625 р.
- Г національно-визвольне повстання 1637–1638 рр.

7. Укажіть, кому із зображених історичних діячів належать наведені факти біографії.

«Завдяки природному розуму та освіті швидко став одним із найближчих помічників Богдана Хмельницького — генеральним військовим писарем. Невдовзі після смерті Богдана став гетьманом України».

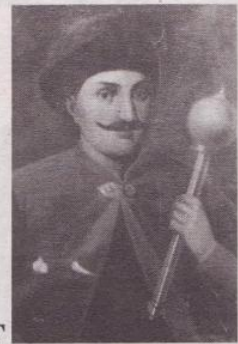
А

Б

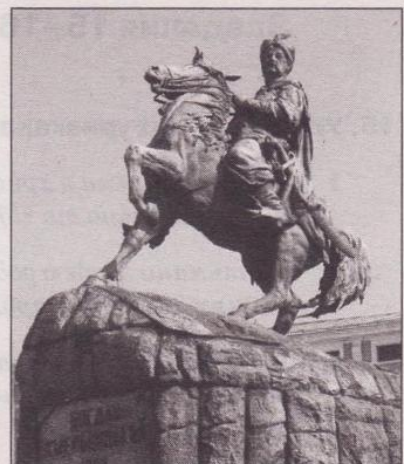

В

Г

8. В якому твердженні йдеться про суспільно-політичний наслідок прийняття «Жалуваної грамоти дворянству» Катериною II?
- А прискорена русифікація української еліти
 - Б мобілізація всієї української еліти на боротьбу за відновлення автономії Гетьманщини
 - В повна ліквідація української еліти внаслідок злиття із селянським станом
 - Г масова політична еміграція української еліти
9. В якому твердженні йдеться про особливість економічної політики російського уряду на українських землях у XIX ст.?
- А розвиток тільки аграрного сектору економіки
 - Б підтримка і розвиток усіх галузей промисловості
 - В гальмування галузей промисловості, які створювали конкуренцію для економіки Росії
 - Г гальмування розвитку всіх галузей промисловості
10. У якому твердженні йдеться про особливість діяльності Товариства «Просвіта» на українських землях?
- А поширення літератури, написаної «язичієм»
 - Б пропаганда ідеї світової соціалістичної революції
 - В організація сільських читалень і бібліотек
 - Г створення першої української політичної партії
11. Видання журналу «Основа» та газети «Київський телеграф», заснування недільних шкіл і Південно-Західного відділу Російського географічного товариства стало наслідком:
- А діяльності громадського руху
 - Б діяльності галицьких народовців
 - В діяльності москвефілів
 - Г діяльності українських самостійників
12. Хто автор зображеної скульптурної пам'ятки?
- А Іван Мартос
 - Б Михайло Микешин
 - В Василь Демут-Малиновський
 - Г Леонід Позен

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Леся Українка	1 письменниця, започаткувала реалістичний напрям у літературі, автор «Народних оповідань» і соціальної повісті «Інститутка», перетворила літературу на засіб боротьби проти нерівноправного становища жінки в суспільстві
Б Соломія Крушельницька	2 драматична акторка, одна з найблисучіших виконавиць вокальних партій в операх і оперетах, грала у трупах М. Кропивницького, М. Старицького, П. Саксаганського
В Марія Заньковецька	3 співачка, навчалася в Італії, з успіхом співала на сценах провідних театрів світу, все життя пропагувала твори українських композиторів
Г Ольга Кобилянська	4 письменниця, автор повістей та оповідань про життя інтелігенції («Аристократка»), жінок («Ніоба») і селян («Земля»), активна учасниця феміністичного руху в Буковині
	5 письменниця і поетеса, автор збірок «На крилах пісень» та «Думки і мрії», ушляхетлювала боротьбу проти соціального і національного гноблення

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій історії Русі-України періоду політичної роздробленості.

- А перша писемна згадка про назву «Україна»
- Б розорення Києва монгольськими військами
- В похід новгород-сіверського князя Ігоря проти половців
- Г об'єднання земель Галичини під єдиною владою

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, в яких уривках з історичних джерел йдеться про гетьмана Петра Дорошенка.

- 1 «Тому не тільки з християнами, але й з бусурманськими народами намагався поводитися прихильно та гідно, щоб Україну бачити в бажаному мирі»
- 2 «...гетьмана з усією родиною ув'язнено і після тортур заслано на Сибір, де в страшних злиднях довгі роки прожив цей перший політичний засланець з України»
- 3 «Йому вдалося на короткий період стати гетьманом "обох берегів Дніпра". Та зовнішньо-політичні кроки налаштували проти нього козацтво, яке вважало, що він "запродав Україну в турецьке ярмо"»

- 4 «Я йшов, щоб звільнити з облоги пана Гуляницького, неспішно, чекаючи на хана... за-стали там п'ятнадцять тисяч Москви... Вони почали втікати, а ми... гнати їх... аж до Конотопа»
- 5 «Він зовсім не знав, що всі козаки його загону перекинулися до недруга... його самого взяли... і сірома почала бити його смертним боєм, аж поки убила»
- 6 «А що звернувся за допомогою до турецького султана, то це тільки тому, що сподіва-тися на підтримку було більше нізвідки»
- 7 «А в Криму його ім'я наводило такий страх, що орда щоденно пильнувала та була готова до бою... Татари цілком серйозно вважали його шайтаном...»

16. Визначте причини Національно-визвольної війни під проводом гетьмана Богдана Хмельницького.

- 1 заборона українцям оселятися у містах, наділених магдебурзьким правом
- 2 заборона зведення православних церков на українських землях
- 3 ліквідація реєстрового козацтва і переведення всіх козаків у статус кріпосних селян
- 4 запровадження обов'язкової смертної кари для селян-утікачів із панських маєтків
- 5 позбавлення реєстрового козацтва права вибирати гетьмана і старшину
- 6 поширення кріпацтва, збільшення панщини, зростання повинностей для селян
- 7 обмеження українських міщан у праві займатися ремеслом і торгівлею та брати участь у місцевому самоврядуванні

Завдання 1–12 з вибором однієї правильної відповіді

1. В якому твердженні йдеться про особливість розвитку грецьких міст-держав на території України?

- А ведення кочового способу життя
- Б збройна агресія проти сусідніх земель
- В існування спільної власності роду на знаряддя і продукти праці
- Г господарське освоєння нових земель

2. Яка подія відображена на картосхемі?

- А похід на Візантію князя Олега
- Б Балканський похід князя Святослава
- В боротьба за владу між синами Святослава
- Г охрещення князя Володимира

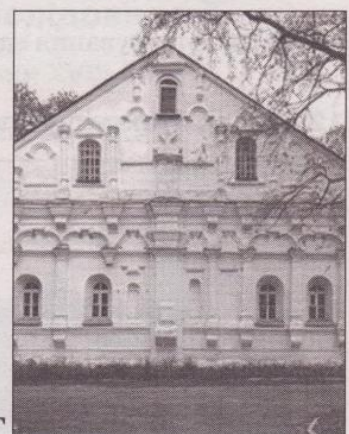
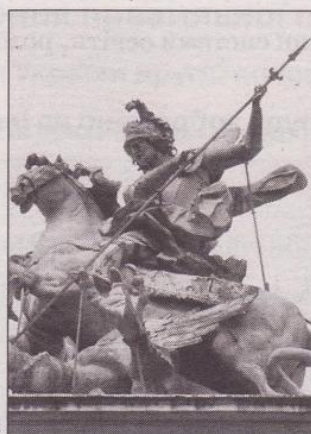
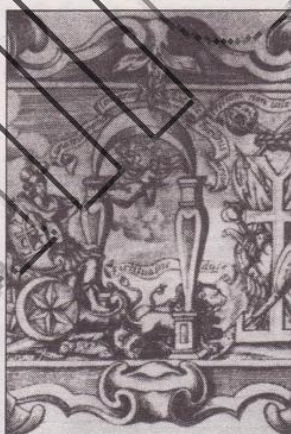
3. В якому з уривків йдеться про подію 1036 р.?

- А «Бій тривав цілий день — аж під вечір переміг Ярослав. Печеніги втікали на всі боки, не знаючи, куди втікати...»
- Б «І став він городи зводити по Десні і по Остру, і по Трубежу, і по Сулі, і по Стугні. І став він підбирати мужів ліпших із словен і кривичів, із чуді, із в'ятичів і ними населив він городи, бо була війна з печенігами»
- В «Поруйнувавши міста Саркел, Ітіль і Семандер, він пішов на Кавказ, розбив там касогів. Але його перемоги і нищення Хозарії вивільнили шлях на Русь печенігам»
- Г «Ти, княже, чужої землі шукаєш і дбаєш (про неї), а свою полишив. Нас же мало не взяли печеніги, і матір твою, і дітей твоїх...»

4. Що таке ярлик?

- А грамота монгольського хана, якою надавалося руським князям право на володіння державами чи провінціями, що підкорилися Золотій Орді
- Б податок, що сплачувався монголам за перевезення товарів через кордон Золотої Орди
- В монгольський урядовець, який наглядав за обчисленням і збиранням данини
- Г адміністративно-територіальна одиниця, підвладна монголам

5. Який чинник гальмував розвиток міст на українських землях у XVI — першій половині XVII ст.?
- А занепад феодально-кріпосницьких відносин
 - Б всевладдя магнатів і шляхти
 - В розвиток цехового виробництва
 - Г відсутність поборів і повинностей для міщан
6. У якому твердженні йдеться про причину Національно-визвольної війни під проводом гетьмана Богдана Хмельницького?
- А будівництво поляками великої фортеці на Дніпрі
 - Б заборона реєстровцям обирати гетьмана і старшину
 - В заборона українським шляхтичам брати участь у виборах короля Речі Посполитої
 - Г заборона православним священикам проводити обряди хрещення і поховання
7. Який основний обов'язок козацького стану в Гетьманщині у другій половині XVII ст.?
- А сплата податків до гетьманської скарбниці
 - Б відбудова зруйнованих під час війни будівель
 - В перебування на службі у складі гетьманського війська
 - Г перебування на Запорозькій Січі не менше як один місяць на рік
8. Яка з ілюстрацій стосується творчості Йова Кондзелевича?

9. Укажіть, кому із зображених історичних діячів належать наведені факти біографії.
«Зачинатель нової української літератури в Галичині. Очолив «Руську трійцю», ініціатор видання альманаху «Русалка Дністровая». Виступав за рівноправність української мови з польською».

А

Б

В

Г

10. Що було спільним для селянських реформ ХІХ ст. у Російській та Австрійській імперіях?

- А впровадження реформ в умовах революційних подій в країні
- Б надання селянам землі і громадянських прав
- В залучення селянства до парламентської діяльності
- Г ліквідація селянського малоземелля і безземелля

11. У чому полягає суть Валуєвського циркуляру і Емського указу?

- А заборона друку і ввезення з-за кордону українських книг
- Б ліквідація особистої залежності селян від поміщиків
- В запровадження загальної військової повинності для мешканців Наддніпрянської України
- Г започаткування єдиної системи освіти, розбудова мережі класичних і реальних гімназій

12. Яку архітектурну споруду зображено на ілюстрації?

Усі ДПА лише на erudyt.net

- А будинок Полтавського губернського земства
- Б Національний художній музей України в Києві
- В Земельний банк у Харкові
- Г Резиденція буковинського митрополита у Чернівцях

Завдання 13 на встановлення відповідності (логічні пари)

13. Установіть відповідність між історичними діячами і фактами їхньої діяльності.

А Семен Палій	1 козацький сотник, служив польському магнату Франциску Потоцькому, перейшов на бік повстанців за Коліївщини, жорстоко страчений у ході придушення повстання
Б Іван Самойлович	2 кошовий отаман, захисник прав і вольностей Війська Запорозького, разом із запорожцями підтримував антимосковське повстання 1709 р.
В Іван Гонта	3 гетьман Війська Запорозького, прибічник політики царя Петра I, формально підтримував Московське царство у Північній війні, ініціатор союзу зі Швецією та повстання проти московського панування
Г Іван Мазепа	4 гетьман Війська Запорозького, противник умов Бахчисарайського миру та укладення польсько-московського «Вічного миру», звинувачений у «зраді Москві», скинутий з гетьманства, відправлений на заслання
	5 фастівський полковник, учасник битв із турками і татарами, очолив повстання («друга Хмельниччина») на Київщині, Брацлавщині, Поділлі, Волині проти панування Польщі

Завдання 14 на встановлення правильної послідовності

14. Установіть послідовність подій історії України другої половини XVIII ст.

- А поширення на козацьку старшину «Жалуваної грамоти дворянству»
- Б знищення російською владою Запорозької Січі
- В прийняття царського маніфесту про приєднання до Російської імперії Кримського ханства
- Г прийняття царського указу про ліквідацію гетьманства

Завдання 15–16 з вибором кількох правильних відповідей (три правильні відповіді)

15. Укажіть, у яких уривках з історичних джерел йдеться про Тараса Шевченка.

- 1 *«Він був більше, ніж українець — він був державним мужем і громадянином світу. Він був більше, ніж поет — він був хоробрим воїном за права і волю людей.»*

Усі ДПА лише на erudyt.net

- 2 *«Ми маємо таку історичну дату — це... рік 1798-й. Того року прилетіла перша ластівка українського національного відродження — невеличка книжка, од якої початок нового українського письменства рахуємо...»*
- 3 *«Під сильним впливом марксистської політичної та економічної теорії... публікує роботу, що стала непересічною подією в становленні української державницької думки. Ця книжка мала назву "Україна irredenta"»*
- 4 *«...арешт не злякав його, не зломив духу, а навпаки, привів до радикалізації поглядів... Обставини штовхали його до того, щоб поглибити своє обізнання з соціалістичною теорією і практикою...»*
- 5 *«Спасибі вам і за ласкаве слово про дітей моїх "Гайдамаків". Пустив я їх у люди, а до цієї пори ще ніхто й спасибі не сказав»*
- 6 *«Повинність і обов'язок вселяють всякому любов до Батьківщини. Я також син Росії і хочу воювати проти французів і бути співучасником Полтавського козацького полку...»*
- 7 *«Навчався у Санкт-Петербурзькій академії мистецтв. Ймовірно, входив до Кирило-Мефодіївського братства. Написав поетичну збірку, яка зробила його ім'я відомим і шанованим українцями»*

16. Якими були наслідки князівських міжусобиць для Русі-України?

- 1 посилення нападів кочівників
- 2 зміцнення військової могутності країни
- 3 початок масових селянських заворушень і виступів
- 4 знищення чіткого незмінного механізму спадкоємності князівської влади
- 5 занепад Києва як політичного центру Русі
- 6 окатоличення та ополячення князівських родів
- 7 запровадження вотчинної форми землеволодіння